

Nenokavē
atlaides!

Līdz 24. oktobrim –

✓ KURZEMNIEKS gadam tikai par 71 eiro,
✓ KURZEMNIEKS ar LAIMĪGO PROGRAMMU – par 81 eiro.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Cena
1,20 eiro

Nr. 81
(11 714)

Piektdiena, 2021. gada 15. oktobris

Var doties pēc potes

Šodien Skrundā un rīt Kuldīgā ir iespēja vakcinēties.

Skrundas kultūras nama mazajā zālē šodien no 9.00 norit izbraukuma vakcinācija pret Covid-19 ar ražotāja Pfizer-BioNTech vakcīnu. Vēlams iepriekš pieteikties pilsētas pārvaldē pa tālr. 63331555. Sestdien, 16. oktobrī, Kuldīgas vieglatlētikas manēžā (Dzirnavu ielā 13) no 10.00 līdz 17.00 bez reģistrācijas varēs potēties ar ražotāju Johnson&Johnson un Pfizer-BioNTech vakcīnu. Līdzī jāņem pase vai personas apliecība.

Veikalos – pārbaude un zonas

Tā īsumā var raksturot situāciju pēc tam, kad pirmdien valstī spēkā stājās jaunie Covid-19 ierobežojošie noteikumi. Kurzemnieks iegriezās lielākajās Kuldīgas tirdzniecības vietās.

Kuldīgas tirdzniecības centrā, kurā atrodas arī veikals Rimi, barjeras un informatīvās lapiņas izliktas tā, ka pircējs var pārprast, kurā zonā viņš atrodas. Domā, ka ir drošajā, bet patiesībā – nedrošajā. Vismaz trešdien pēcpusdienā un ceturtdien rīta pusē pie drošās ieejas nebija neviena, kurš pārbaudītu apmeklētāju sertifikātus.

Noteikumi paredz, ka veikali var izvēlēties strādāt tā sauktajā zaļajā vai sarkanajā režīmā. Zaļais nozīmē to, ka tur ielaiž tikai tos pircējus, kuriem ir sertifikāts, ka cilvēks vai nu pārslimojis Covid-19, vai pabeidzis vakcināšanu. Sarkanais režīms nozīmē to, ka veikalu kopā apmeklē gan potētie un pārslimojušie, gan nepotētie pircēji.

Veikali Mājai un dārzam un Kurši izvēlējušies strādāt zaļajā režīmā, un darbinieki katru pircēju pie ieejas pār-

bauda. Ja derīga sertifikāta nav, viņš netiek ielaists. Savukārt veikalā Maxima un tirdzniecības centrā, kurā atrodas Rimi, ir improvizētas barjeras ar lentām, tā atdalot drošo un nedrošo zonu. Bet Elvi darbu turpina kā iepriekš – tur norobežojumu nav. Veikalu pārstāvji atzīst, ka ir pa kādam pircējam, kurš, saprotot, ka ielaists netiks, izsaka sašutumu, bet tādu ir maz – kopumā pircēji esot saprotoši. Lielākas pretenzijas bijušas tad, kad vajadzēja sākt

nēsāt sejas aizsargmaskas.

No vairākiem pircējiem Kurzemnieks uzklaušīja neizpratni par improvizētajām barjerām, jo ļaudīm nav skaidrs, kā tās pircējus pasargās. Gaiss, ko apmeklētāji elpo veikalā, esot viens: ja telpās kāds saslimušais nokleposies vai nošaudīsies, vīruss izplatīsies. Tādu pašu viedokli par zonām pauž tirdzniecības centru pārstāvji un atzīst, ka vēl ir daudz neatbildētu jautājumu.

Alberta Dintera teksts un foto

Personība.

„Ja dara vienu darbu, jābūt uzmanīgam, ka visi ir ritentiņi labi saeļļotā mehānismā,” saka Kuldīgas bijušās Metālapstrādes jeb tautā sauktā metālceha saimnieks Arnolds Piziks.

→ 8.–9. lpp.

Kovids. Vai skolotāji ies prom no darba, nevēloties potēties? Situācijas dažādas.

→ 2. lpp.

Likums. Rumbas pagastā pie privātīpašuma pārveidots Ventas krasts. Vai tas bijis atļauts?

→ 6. lpp.

Bizness. Rumbas pagasta uzņēmums Baltic Agro Machinery Kuldīgā būs tirdzniecības un servisa centru.

→ 5. lpp.

Otrdien, 19. oktobrī:

- Kā dzīvi ietekmēs dārgāka elektrība.
- Atbild domes priekšsēdes vietnieks Artis Roberts.
- Kam izaudzis lielākais ķirbis.
- Vizuālā tēla stiliste Krista Drulle.
- Kas jauns Snēpelē.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Kad nāks tas padoms?

Daina Tafelberga

„Tad jau redzēs,” diezgan nervozā situācijā, aizverot skolas durvis pirms mācību brīvlaika, nopūtās kāda daļa izglītībā strādājošo, vienlaikus apzinoties, ka vienā nedēļā nekas dižs mainīties nevar. Vienīgi jācer, ka epidemioloģiskā situācija strauji nepasliktināsies, jo daudzi vecāki šo brīdi gaidījuši ne tāpēc vien, lai bērni atpūstos no mācībām stresainā vidē, bet arī tāpēc, lai kopā „aizšautu kaut kur sānis”, kā teica Skrundas vidusskolas direktors. Ar to viņš droši vien nedomāja neko jaunu, bet iespēju brīvā laikā aizbraukt kādā ceļojumā. Ne tikai dabā šaurā ģimenes lokā, bet kaut kur tālāk un plašākā sabiedrībā, piemēram, uz Turciju, kur ir siltāk un nav tik satraucoši.

„Vakcinācijas aptvere ir maza, bet kārtējais saslimstības vilnis – tik liels, ka veselības aprūpe pamatīgi ieputināta.”

Taču attiecībā uz situāciju pašu valstī šajā brīdī neder teiciens: „Nāks laiks, nāks padoms.” Nesaudzējošā Covid-19 vājā laiks ir ritējis, bet tāds saprātīgs padoms, kas būtu pieņemams visiem, nav atpūsts. Var vainot un šūpot valdību par neizlēmību, nekompetenci un neizdarībām, bet arī no tā nekas nemainās. Godīgi sakot, šaubos, vai atsevišķu ministru vai visa kabineta kārtējā gāšana no troņa kaut ko mainītu. Tāpat kā skolu direktori, kuri bažījās, kā pēc 15. novembra aizpildīt brīvās vietas, var jautāt, kur tad ir tie gudrie, kas to vien gaida, ka viņus aicinās. Nāk prātā kāda politikas vērotāja ironiskais izteiciens, kas teju pirms gada klīda sociālajos medijos: „Beidziet kritizēt valdību! Tā pa šo nedēļu ir veselu luksoforu uzzīmējusi! Kad jūs pēdējoreiz uzzīmējāt luksoforu, lielie kritiķi?” Tas bija tad, kad Covid-19 dēļ, epidemioloģiskajai situācijai strauji pasliktinoties, atkārtoti tika izsludināta ārkārtējā situācija un ieviesta virkne ierobežojumu, tostarp sarkanā gaisma ieslēgta pie vairākiem veikalu plauktiem, skaistumkopšanā un citur. Bet tad nebija visiem pieejamu vakcīnu, tāpēc tobrīd ierobežojumi bija vienīgā iespēja saslimstību apstādināt un neparalizēt slimnīcu darbu.

Tagad potes ir, taču vakcinācijas aptvere ir maza un kārtējais saslimstības vilnis – tik liels, ka veselības aprūpe pamatīgi ieputināta. Kā viņdien Latvijas Radio atzina Pasaules Veselības organizācijas (PVO) pārstāvis Latvijā Uldis Mitenbergs, pašreizējais Covid-19 izplatības līmenis ar veselības aprūpes sistēmas darbību nav samērojams. Tās nav tikai pandēmijas laikā uzkrātās problēmas – nepietiekams finansējums nozare bijis jau ilgstoši. PVO pārstāvis teica, ka pēc tā dēvētā garā kovida problēmas jau nemazināsies, jo būs jācīnās ar sekām arī sabiedrības psiholoģiskajā veselībā.

ČETRI PAR VIENU

Kāds ir noskaņojums pēc valdības lēmuma, ka no 15. novembra izglītībā strādājošie un pakalpojumu sniedzēji varēs būt tikai ar vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu?

BEZ SAREŽĢĪJUMIEM

1. Undīne Priedoliņa, Alsungas pamatskolas direktore:
– Mums nav nekāda stresa, jo lielākā daļa darbinieku jau bija vakcinēta, pārējie to izdarīs. Bija jau iepriekš zi-

nāms, ka agrāk vai vēlāk šajā jomā tās brīdis pienāks. Līdz pēdējam valdības rīkojumam vēl bija kādi, kuri šaubījās, bet tagad ir pārdomājuši. Turpināsim ierasto darbu un nodrošināsim labu iz-

glītību. Alsungas pamatskolā vakanču nav, un nedomāju, ka šī iemesla dēļ kāds skolotājs no darba aizies.

UZTRAUC TEHNISKAIS PERSONĀLS

2. Anita Zēberga, Kabiles pamatskolas direktore:
– Laikam viens pedagogs ies prom. Slodze gan maza, tomēr cilvēks tajā vietā vajadzīgs, un par vakanci ziņošu izglītības nodaļai. Mani vairāk satrauc tehniskais personāls, jo arī uz kurinātājiem, apkopējiem un citiem attiecas noteikumi par vakcināciju. Izglītības kvalitāti tas tieši neietekmē, taču

saimnieciskais darbs skolā jānodrošina. Ja pašreizējie sezonas darbinieki, kas darbu labi pārzināja, ies prom, jāmeklē jauni, un tiem būs jāiziet kursi. Manuprāt, attiecībā uz obligāto vakcinēšanos veselības aspekts par maz pārrunāts. Ir slimi cilvēki, kuriem ārsti tomēr ieteikuši nevakcinēties vai vismaz to atlikt, bet tagad nav vairs izvēles, jo likums visiem viens. Vēl jūtamies mierīgi, jo

nākamnedēļ brīvlaiks un varbūt kaut kas atrisināsies, lai gan maz cerību, ka kaut kas mainīsies. Tomēr ar galvu skriet sienā nevajag. Skolā līdz šim esam izvairījušies no lieliem slimības uzliesmojumiem – neviena klase nav bijusi karantīnā, tikai daži skolēni, kuri bijuši saskarē ar kādu ģimenē saslimušo.

BŪS PĀRBAUDĪJUMS

3. Ainārs Zankovskis, Skrundas vidusskolas direktors:
– Šobrīd situācija nav pilnīgi skaidra. Ir tādi darbinieki, kuri vēl domā, ko darīt. Daži bija potei pieteikušies, bet saslīma. Trīs skolotāji vēl nav izlēmusi: divi domā, viens ir gatavs tūlīt rakstīt atlūgumu. Nebūs tā, kā ziņo Rīgas lielās skolas, ka no darba aizies ļoti daudzi. Taču jāņem vērā, ka lauku skolai kaut viena vakance rada grūtības. Piemēram, sākumskolas skolotājs visu

mācību dienu pavada kopā ar klasi. Ja viņš aiziet, es neredzu, kur momentā dabūt vietā kādu, kas šo darbu turpinātu. Tas būs grūti. Lielajās klasēs laukos vienmēr ir trūcis pa kādam tā saukto sarežģīto mācību priekšmetu pedagogam. Lai kā gribētu, es nevaru dot nekādas atlaides un slēpt faktu, ka kāds strādā bez sertifikāta.

Skrundā epidemioloģiskā situācija nav smagāka kā citur – rādītāji noteikti nav augsti. Liela daļa saslimušo

vai karantīnā bijušo jau nāks atpakaļ. Iespējams, tas ir, pateicoties vecākiem, ka viņi ar bērniem pārāk neuzturējās sabiedrībā. Taču priekšā brīvlaiks – sazin kas var mainīties. Testa algoritms paliek iepriekšējais: pirmdienā bērni atgriezīsies, trešdien nodos testu, kura rezultātus redzēs ceturtdien. Gan jau brīvlaikā kāda ģimene būs paskrējusi kaut kur sānis. Man šķita, ka vajadzēja noslēgt uz divām nedēļām, tad situācija būtu parādījusies skaidrāk.

DAUDZ NESKAIDRĪBU RADA STRESU

4. Aiga Šēnberga, Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības (LIZDA) Kuldīgas novada arodbiedrības priekšsēde, bērnu darza *Abelīte* skolotāja:
– Arodbiedrībā par turpmāko jau ir interesējušies vairāki vakcinācijas pretinieki – mūspusē kādi četri vai pieci. Šaubīgie, kuri īsti nebija pret, jau uzreiz aizgāja potēties. Jautājumi ir dažādi, tostarp par sociālajām garantijām, aizejot no darba. Arī stāsti ir dažādi. Visu novadu organizāciju vadītāju čatā nepārtraukti pienāk satraukuma pilnas ziņas. Dažviet situācija ir diezgan traka, bet mums to

tā nejut. Arī arodbiedrības priekšsēde Inga Vanaga ziņoja, ka biroja tālrunis karsts, cilvēki satraukti, jo daudz neskaidrību. Piemēram, mūsu novadā ir skolotāja, kura drīzāk nevar, nevis negrib vakcinēties, jo ir ļoti slima. Diemžēl tas neatbrīvo no pienākuma izpildīt valdības lēmumu. Iespējams, viņa jautājumu risinās tiesas ceļā. Ir auklītes un skolotājas, kas slimo šobrīd, un tām ir darba nespējas lapa. Bet tas ilgi neglābs, tikai paildzinās laiku. Satraukti arī iestāžu vadītāji: piespiest vakcinēties nevar, tātad darbinieks jāat-laiž, jo nav taču iespējams dot atlaides. Par to sāp sirds. Dažas skolotājas, kas

paliks bez darba, varbūt būs finansiāli nodrošinātas, jo vīrs pelna pietiekami, ir iekrājumi vai papildu ienākumi, no kā izdzīvot. Bet kur direktors atradīs vietā citu, jo pedagogiem jau tagad visas vakances grūti aizpildīt? Savukārt citiem skolotājiem ir bažas, ka viņiem liks strādāt aizgājušo vietā, jo mācības jānodrošina. Par to vispār netiek runāts. Pilsētā skolotāju varbūt ir pietiekami, bet viņi taču nebrauks uz laukiem. Atmosfēra ir ļoti stresaina, un tādā grūti strādāt, turklāt tas var ietekmēt bērnu izglītošanu.

Daina Tafelberga

MANUPRĀT

Ar savējiem jālepojas

Visbiežāk mēs lepojamies ar sportistiem, arī mūziķiem, māksliniekiem, kuri ar saviem talantiem un darbu kļuvuši pazīstami ārpus valsts un nesuši vai turpina nest Latvijas vārdu pasaulē. Artūrs Irbe, Sandis Ozoliņš, Kristaps Porziņģis, Aļona Ostapenko, Pēteris Vasks, Andris Nelsons, Ēriks Ešenvalds un citi – katrs šo sarakstu var papildināt. Mazāk novērtējam mūsdienu politiķu, diplomātu, zinātnieku devumu. Iespējams, mazāk zinām pētnieku Vjačeslava Kaščejeva, Andra Ambaiņa vārdu, toties retais noliegs, ka divu prezidentūru laikā ārpolitikā Latvijas labā daudz paveica Vaira Vīķe-Freiberga. Daudz valsts neatkarības labā darījusi nesen mūžībā aizgājusi Latvijas Goda konsule Francijā Aina Nagobads-Ābola. Lepni varējām būt, uzzinot, ka Ilze Juhansone kļuvusi par Eiropas Komisijas ģenerālsēkretāri, Satversmes tiesas tiesnese Ineta Ziemele – par Eiropas Savienības tiesas tiesnesi. Eiropas Parlamenta (EP) lielākās politiskās frakcijas – ETP grupas – vadībā, vadot ārlietu grupu, septiņarpus gadus cītīgi strādājusi Sandra Kalniete, un nevalstiskās organizācijas *Vote Watch Europe* reitingā viņa ierindota starp 100 ietekmīgākajiem EP deputātiem.

Daiga Bitiniece

RUNĀ SPECIĀLISTS

Lai attālināts darbs pie datora notiek pareizi

Lelde Krauze,
Latvijas
Ergote-
rapeitu
asociācijas
prezidente

Tagad, kad liela daļa no mums atkal strādās attālināti, svarīgi parūpēties par savu labsajūtu un veselību. Tāpēc pāris ieteikumu.

Vispirms uzturi darba vidi tīru un kārtīgu! Parūpējies, lai rokas stiepiena attālumā ir nepieciešamākais, piemēram, ūdens glāze, retāk vajadzīgo noliec tālāk! Atstāj brīvu laukumu darbam ar peli vai tam, lai apakšdelmus elkoņa augstumā pilnībā novietotu uz galda! Raugies, lai vide rada sakoptu iespaidu – lai zem galda pietiek vietas kājām, uz grīdas nav vadu, aiz kuriem aizķerties. Regulāri rūpējies, lai galda virsma un datora ekrāns ir tīrs! Raugies, lai gaisma uz ekrāna krīt no sāniem, nav pārlieku spilgta, nerada monitorā atspīdumu! Ekrāna darbvirsma atstāj atvērtu tikai svarīgo, liekus paziņojumus un lapas aizver!

Sēdus pozā saglabā mugurkaula dabiskos izliekumus! Svarīgi, lai kājas var atbalstīt uz grīdas. Kad pilnībā esi iesēdies krēslā līdz muguras atzveltni, raugies, lai starp krēsla malu un paces bedri divu līdz četru pirkstu platumā paliek brīva vieta! Ja plānots strādāt pie datora vai ko rakstīt, piemērots būs galda augstums elkoņu līmenī. Ja pleci

ir uzrauti un saspringti, galds ir pārāk augsts. Noderīgs var būt stingrāks spilvens uz sēdekļa, lai neregulējamiem krēsliem paceltu to augstāk. Kad mugura balstās pret atzveltni, no krūšu kurvja līdz galda malai atstāj vietu plaukstu platumā – tā izvairīsies no sēdēšanas ar apaļu muguru pārlieku tāla galda dēļ. Vai zināji, ka, sēžot ar apaļu muguru, spiediens uz starpskrīmeļu diskiem ir divreiz lielāks nekā stāvot? Ja sēdekļa dziļums ir pārāk liels vai krēsla izliekumi neatbalsta jostas daļu, var izmantot salocītu dvieli, pledu vai spilvenu.

Darbu pie datora vajag pēc iespējas dinamisku. Te var noderēt gan liela fitnesa bumba, uz kuras sēdēt, ar gaisu pildīts līdzsvāra paliktnis uz krēsla. Zvans no kolēģa – piecelies kājās, kamēr sarunājies! Stāvus spiediens uz mugurkaula starpskrīmeļu diskiem ir mazāks nekā sēdus. Ja iespējams, izmanto stāvgaldus vai datorpaliktni, biežākas grāmatas vai lielāku kasti, ko novietot zem datora! Novērtē, vai datora augšējā rindiņa ir acu augstumā, kakls atbrīvots un ķermenis nav saliekts uz priekšu vai sakumpis. Izmanto papildu tastatūru!

Ievēro regulāras atpūtas pauzes! Ik pēc 20 minūtēm iepļāno vismaz 20 sekunžu atpūtu acīm. Vari pavērot tālākus objektus telpā vai skaisto laiku aiz loga. Ik pēc 40 minūtēm iepļāno dinamisku pauzi vismaz uz desmit minūtēm – piecelies, pastaigā un izstāpies vai izmanto laiku īsai, apzinātai relaksācijai vai deļai! Darbdienas beigās noteikti dodies pastaigā, velobraucienā vai uz treniņu!

LASĪTĀJS SATRAUKTS

Beigtie putni un nekārtība ap skolu

Netīrība ap V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolu visvairāk bija vērojama pēc Gravas ielas remonta. Tomēr putnu mēslus, spalvas un pat beigtus putnus tur var redzēt krietni ilgāk. Situāciju komentē direktore Inese Astaševska.

Atkritumu urnas atrodoties pagalmā, savukārt lieli konteineri bijuši domāti būvobjektam, un par to atbildīgie remontdarbu laikā uzraudzījuši arī mazās tvertnes. Pašvaldībai objektu nododot, bijusi apmēram nedēļa, kurā Kuldīgas komunālie pakalpojumi (KKP) vēl nebija sākuši ielu apsaimniekot. Tad patiešām bijusi liela nekārtība, jo putni no urnām vilkuši ārā netīrumus. Tomēr tagad iela ir sakopta, jo

ir nodota KKP. Stadionu uzrauga skola, un pirmdienās sētnieks vācot visus grūžus, kas pa nedēļas nogali izmētāti. Daudz kas atkarīgs no tiem, kuri stadionu izmanto, jo pirmdienās atkritumu maisi esot vispilnākie.

Putni skolai esot ļoti liela sāpe. Jumta korei gar malu ir šķirbas, kurās putni ligzdo, taču nereti iesprūst, nomirst un nokrīt lejā. Sarunās ar Valsts vides dienestu secināts, ka vienīgā izeja ir jumta pārbūve. Ar pašvaldības palīdzību top tāme, cik tas var maksāt, un summa ir paliela, tāpēc tiek meklēti varianti. I.Astaševska cer, ka tuvākajā laikā problēma tiks novērsta, jo šī esot viena no prioritātēm.

Katrīna Blaua

LASĪTĀJS VAICĀ

Ar negatīvu testu skolā var atgriezties agrāk

„Kā lai saprot, kad mani bērni pēc karantīnas var atsākt mācības klātienē?” vaicā Sarmīte. Esot dzirdētas dažādas versijas.

Skaidro Veselības ministrijas (VM) pārstāve Sintija Gulbe: „Skolēni pēc mājas karantīnas klātienē mācības var atsākt agrāk, ja ir saņemts negatīvs Covid-19 testa rezultāts. Papildu ārsta izziņa, ka bērns ir vesels, nav nepieciešama. Vienlaikus ir svarīgi pastāvīgi vērot veselību un nepieļaut, ka izglītības iestādi viņš apmeklē ar augšējo elpceļu saslimšanas pazīmēm.

Testu var nodot bez ārsta nosūtījuma, sākot ar septīto dienu kopš karantīnas sākuma. Ja rezultāts ir negatīvs, var atsākt mācības klātienē. Bet,

ja arī tests ir negatīvs, taču bērnam ir elpceļu saslimšanas pazīmes, jāsaņem ārsta ieteikums un jāvienojas par tālāku rīcību un ārstēšanu.

Joprojām dati liecina, ka 65 procentiem bērnu, kuriem skolas skrīningā testa rezultāts bijis pozitīvs, konstatēti saslimšanas simptomi. Tas nozīmē, ka vairāk nekā puse turpina skolu apmeklēt ar saslimšanas pazīmēm.”

Kopš skolās sāka pārbaude (kopš augusta beigām), atklāti 3866 Covid-19 gadījumi. Pēdējo divu nedēļu laikā infekcija konstatēta vairāk nekā 420 izglītības iestādēs Latvijā, informē S.Gulbe.

PĒC PUBLICĒTĀ

Nedrīkst apmeklēt pacientus nodaļās

Pēc 8. oktobra publikācijas Kurzemniekā ar virsrakstu Medicīnā ārkārtas situācija, slimnīcu apmeklēt nedrīkst varēja rasties pārpratums, ka vispār neviens nedrīkst tur atrasties. Epidemioloģiskās drošības dēļ visās slimnīcas nodaļās, t.sk. ilgstošas sociālās aprūpes nodaļā, nedrīkst apmeklēt pacientus. Sūtījumus var nodot mitrumizturīgā, viegli dezinficējamā iepakojumā. Bet drīkst ierasties saņemt ambulatoros un rehabilitācijas pakalpojumus, precīzē slimnīcas pārstāve Anda Šlakorciņa.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kā mainījies latviešu valodas lietojums pēdējos gados? Vai valodu vajadzētu sargāt no svešvārdiem?

Sarmīte Nāburga, pensionāre:

– Saziņa noteikti ir mainījies. Pati sevi ikdienā piekeru: atbildot uz īsziņu, lietojot vārdu *okay (labi)*. Esmu ievērojusi, ka arī citi lieto dažādus svešvārdus. Tādi, kas tūlīt nāk prātā, ir *čaiņiks* un *fleška (tējkanna un zibatmiņa)*. Manuprāt, ir svarīgi valodu sargāt no svešvārdiem. Man

ir mazdēli, kuriem ir septiņi un 11 gadi. Ja viņi kādu vārdu latviski pateikt nezina, tad noteikti zina to angļiski. Latviešu pasakas neviens no viņiem nelasa, tikai spēlē spēles angļu valodā. Uzskatu, ka bērniem jālasa grāmatas latviešu valodā. Svarīgi ir sākt lasīt viņiem priekšā latviešu grāmatas jau no trim četriem gadiem.

Sigita Līdaka, Talsu kultūras nama vadītāja:

– Svešvārdu ir ļoti daudz. No jaunās paaudzes vairāk dzirdu anglicismus. Mēs, pieaugušie, vairāk izmantojam rusicismus. Pati arī lietoju svešvārdus, taču tas notiek neapzināti. Viens no visvairāk lietotajiem mūsu saziņā ir krievu vārds *davai* (parasti kā pamudinājums). Vajadzētu no tādiem atbrīvoties un vairāk lepoties ar savu valodu. Tāpat kā to dara suiti. Es nāku no Talsu puses, un mums ir sava izloksne, ko vajag saglabāt. Jāturas pie savām saknēm, un jāseko līdzīgam vārdu lietojumam. Jaunieši jāmudina apmeklēt dažādus pulciņus. Par to jārunā gan skolām, gan kultūras centriem. Tāpat kā līvi ļoti lepojas ar savu valodu un cenšas tajā runāt, arī mums vajadzētu vairāk strādāt un lepoties ar savu valodu, izloksni. Bet tas ir ļoti liels un grūts darbs.

Baiba Zaļevska, medmāsa:

– Sarunvalodā daudz pamanu anglicismus, kurus lieto jaunieši līdz 30 gadiem. Daudz svešvārdu var dzirdēt arī no influenceriem. Viņi lieto tādus vārdus kā *I mean (es domāju), legit (tiešām)*. Pati saku *okay* – tas jau ir tāds standarts.

Vēl dzirdu daudzus krievu lamuvārdus. Tas, ka saziņā ir svešvārdi, ir slikti, jo aizmirstas latviešu izcelsmes vārdi. Manuprāt, jaunieši svešos lieto tāpēc, ka dzird no vecākiem, citiem pieaugušajiem. Mana četrgadniece jau zina pāris svešvārdu. Tā sakne, no kurienes tagad ņemam svešvārdus, ir internets. Lai valodu saglabātu, vajadzētu tiem pašiem influenceriem atgādāt par pareizu lietojumu, jo bērni jau no viņiem ņem piemēru.

Alfrēds Grundmanis, pensionārs:

– Mūsu paaudze no padomju laikiem vairāk lieto krievu vārdus. Visvairāk svešvārdus lieto jaunieši, angļu slengu dzirdo no 12–14 gadu veciem. Domāju, ka tos viņi ņem no interneta. Pasargāt nekādi nevaram, jo viņi ar angļu valodu saskaras, tiklīdz tiek nopirkts telefons. Tur viņi brīvi var skatīties ne tikai multenes angļiski, bet arī pornogrāfiju. Manuprāt, telefona operatoram vajadzētu uz šīm saitēm uzlikt kaut kādu embargo, lai bērns iekšā nevar tikt. Vecāki jau arī neko nevar tur izdarīt.

Vsevolods Žguns, strādā ārzmēs:

– Pēdējos gados vairāk dzīvoju ārzemēs, tāpēc latviešu valodu izmantoju reti. Neesmu dzirdējis daudz svešvārdu mūsu valodā. Nāku no Jēkabpils, kādu laiku esmu dzīvojis Ventspilī. Domāju, ka svešvārdi pat ir noderīgi, jo palīdz labāk izteikt domas, izjūtas. Paglābt valodu no svešvārdiem jau vairs nav iespējams, mūsdienās tie ir kā daļa no mūsu izteiksmes līdzekļiem.

Daniela Sēja, skolniece:

– Latviešu valodā ir ļoti daudz svešvārdu. Pārsvārā tos izmanto jaunieši. Pašai nemanot, arī gadās, taču cenšos neizmantot. Skolā visbiežāk dzirdu vārdu *same (es arī, man tāpat)*. Daudzus vārdus esam ieviesuši no interneta, angļiskiem video un filmām, jo ļoti daudz jauniešu filmas skatās tikai angļiski. Lai pasargātu valodu no svešvārdiem, vajadzētu jau no bērnības stāstīt par mūsu valodas nozīmi: ja esi latvietis, pareizi jāizmanto arī savu valodu. Ja turpināsim ieviest svešvārdus, domāju, tā vairs nebūs tik bagāta, taču nebūs arī tā, ka izzudīs.

Amanda Gustovska, Katrīnas Blauas foto

Būs bizness vai nebūs?

LIAA Kuldīgas biznesa inkubatora pirmsinkubācijas dalībnieku mācības.

Pagājušonedēļ sākās jauno pirmsinkubācijas dalībnieku mācības jeb Pink skola. Kopā viņi ir trīsdesmit: 15 mācās Kuldīgā, vēl tikpat Talsos.

Pēc Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras metodes mācības ilgs sešus mēnešus. Katrs saņem skolas darba burnīcu, nodarbības Kuldīgā vada Zane Eglīte, bet Talsos – Anda Sudakova. Vēl tiek nodrošinātas trīs dienu mācības Rīgā.

„Cilvēki var būt perfekti aroda meistari, bet viņiem nav biznesa zināšanu,” saka abu biznesa inkubatoru vadītāja Līga Raituma. „Idejas ir dažādas, piemēram, saistītas ar dizainu, šūšanu, uzkopšanas servisu.” Pirmsinkubācijas periodā interesenti var saprast, vai no idejas iznāks uzņēmējdarbība vai tā tomēr paliks vaļasprieka līmenī.

Inta Jansone
Rimanta Safonova arhīva foto

Palīdzēs pieslēgties centralizētajai sistēmai

Lai iedzīvotāju īpašumus pieslēgtu ūdensvadām vai kanalizācijai, kas izbūvēti Eiropas projekts, Kuldīgas novada dome ņems ilgtermiņa aizņēmumu no Valsts kases.

Investīciju projekta izmaksas ir ap 46 000 eiro. Pašvaldība ņems aizņēmumu līdz 85% no kopējām izmaksām – ap 39 000. Pavasarī dome izstrādāja saistošos noteikumus, kas atbilst Ministru kabineta noteikumiem, kā tiek izsniegti valsts aizdevumi Covid-19 krīzes mazināšanai. Aizdevumu var saņemt tad, ja būvdarbu izmaksas nepārsniedz 4000 eiro par vienu mājāsaimniec-

cībā deklarētu iedzīvotāju, kas no tā gūst labumu.

Maijā pašvaldība izsludināja pieteikšanos atbalstam, lai īpašumus pievienotu kanalizācijai un ūdensapgādei. „No iedzīvotājiem interese par šo programmu ir. Saņemti 99 pieteikumi – tās ir 68 adreses,” deputāts informēja būvvaldes vadītājas vietniece vides pārvaldībā Inese Sulojeva. „Deviņiem pretendentiem jau ir būvniecības ieceres dokumentācija, un darbi plānoti šogad. 29 pretendentiem dokumentu vēl nav, bet ir izsludināts iepirkums.”

Inta Jansone

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Avārijas ar cietušajiem

Sagatavojusi Valsts policijas (VP) Kurzemes reģiona pārvaldes vecākā speciāliste Madara Šeršņova.

Nedēļas laikā Kuldīgas iecirknī sākti seši administratīvā pārkāpuma procesi, galvenokārt par ceļu satiksmes negadījumiem un braukšanu reibumā.

Diemžēl tie sākti arī par satiksmes negadījumiem, kuros cietuši cilvēki. 10. oktobrī īsi pirms septiņiem vakarā saņemta informācija, ka negadījums noticis Skrundas

pagastā. Sieviete ar automašīnu Opel, izvairoties no meža dzīvnieka, nobraukusi no ceļa, auto apgāzies, cietis pasažieris.

11. oktobrī ap diviem dienā saņemta ziņa par negadījumu Rumbas pagastā. Vīriēša vadītā automašīna Opel, braucot uz Kuldīgu, iebrauca pretējā joslā un sadūrās ar transportlīdzekli Ford, kas devās uz Saldus. Cietis Opel vadītājs.

Pieķerti divi iereibuši riteņbraucēji: viens – 1,48 promiļu reibumā, otrs – 1,34.

No Pāvilostas izbrauks agrāk

Ir izmaiņas maršrutā Rīga–Kuldīga–Pāvilosta, informē Autotransporta direkcija.

Autobuss, kas no pirmdienas līdz sestdienai no Rīgas izbrauc 15.00, galapunktā tagad pienāks 18.58 (līdz šim 18.42). Bet no Pāvilostas tas izbrauks 4.30 (līdz šim 4.45).

Kādas ir ceļu vajadzības un iespējas

Kurzemes plānošanas reģiona attīstības padomes sēdē pašvaldību vadītāji ar satiksmes ministru Tāli Linkaitu un Latvijas Valsts ceļu valdes priekšsēdi Mārtiņu Lazdovski pārrunājuši būvdarbu plānus reģionālajiem un vietējiem valsts ceļiem.

JĀRĪKOJAS NEKAVĒJOTIES

Kopumā gan primārajos, gan sekundārajos valsts ceļos līdz 2027. gadam plānots ieguldīt 358 miljonus eiro, tādējādi uzlabojot 675 km jeb piekto daļu reģionālo ceļu. Kurzemei paredzēti 88,8 miljoni 230 kilometriem. Plānojot steidzamos ieguldījumus, ņemti vērā trīs kritēriji: valstspilsētu un novadu centru savienojums, pārrobežu savienojums un liela satiksmes intensitāte (1200 automašīnu diennaktī, tostarp 125 kravas auto). Tādējādi LVC vērtējumā vispirms jāatjauno nepilni 1900 km. Nākamie ir gandrīz 1500 km pēc šādiem kritērijiem: savieno citus reģionālos ceļus starp centriem, ir alternatīva galvenajam ceļam centru sasniegšanai, ir vidēja intensitāte (attiecīgi 500 un 75 auto).

M.Lazdovskis norādīja, ka

aptuveni trešdaļu darba reģionālo ceļu uzlabošanā Kurzēmē varētu paveikt jau nākamgad: „Ar kolēģiem esam izgājuši cauri katram posmam. Ja tie netiks sakārtoti tuvākajos gados, vēlāk ar vienkāršām metodēm uzlabot nevarēs – vajadzēs pilnībā pārbūvēt.”

VIETĒJOS KOPĀ AR DOTĀCIJU – PAŠVALDĪBĀM

Arī T.Linkaits investīciju plānus atzina par reāliem, uzsverot pašvaldību ieteikumu nozīmi. Jau pierādījis, ka, naudu ieguldot mērķtiecīgi, divu gadu būvdarbu sezonas bijušas labākās kopš neatkarības atjaunošanas. Satiksmes ministrs uzsvēra, ka loģisks solis ir plānot mērķtiecīgi un konsultēties ar pašvaldībām. Viņš atgādināja, ka ar dotāciju – 1560 eiro par kilometru – vietējās nozīmes valsts ceļi varētu tikt nodoti pašvaldību pārziņā, un viņš priecāsies par katru vienošanos.

Šogad būvdarbi paveikti arī vairākos reģionālo ceļu posmos, tostarp Kuldīgas apkārtnē. Augustā septiņos kilometros pabeigts segums ceļā Talsi–Stende–Kuldīga. Pie Ventas tilta kilometra posmā uz Kuldīgas

apvedceļa un nepilnā kilometrā Saldus ceļā turpinās virsmas pārbūve. Ventspils–Saldus ceļā tiek atjaunots asfalts no Kuldīgas līdz Ēdu dzirnavām. Būvdarbi notikuši vēl citviet.

VISAM NAUDAS NEPIETIEK

Stāstot par plāniem vietējos ceļos, M.Lazdovskis norādīja, ka puse no 12 848 km ir sliktā vai ļoti sliktā stāvoklī. Izvērtējot prioritātes, būtu jālabo 1151 km. Tuvākajos gados valsts finansējums paredzēts 224 km, taču nauda vajadzīga arī pārējai daļai. Kurzēmē ar valsts atbalstu plānots uzlabot 162 km ceļu, kas pagastu centrus savieno ar novadu centriem, šim nolūkam izlietojot 46,8 miljonus eiro.

Atbildot uz pašvaldību vadītāju iebildumiem, ka ar plānoto ir par maz, jo vairākas nozīmīgas vietas palikušas bez ieguldījumiem, LVC pārstāvis norādīja, ka summa ir ierobežota, tāpēc vispirms jāuzlabo prioritārie reģionālie un vietējie valsts ceļi. Starp tiem ir Ventspils–Grobiņas ceļa posms no Kuldīgas pagrieziņa uz Kuldīgas–Saldus ceļš, kā arī vēl daži, kur darbs sāksies jau nākamgad.

Daina Tāfelberga

Vēlas pabeigt līdz Ziemassvētkiem

Rīgas uzņēmums City Playgrounds cer: ja laika apstākļi ļaus, pirmie apmeklētāji Kuldīgā gan jauno pumpu trasī, gan atjaunoto skeitparku varēs izmēģināt pirms gadumijas.

Kuldīgas Estrādes parkā tiek atjaunots skeitparks un ierīkota jauna pumpu velotrāse. To dara SIA City Playgrounds, ar ko novada dome septembrī parakstījusi līgumu.

Uzņēmuma pārstāvis Toms Siliņš stāsta, ka darbs ritot raiti. Vienīgais, kas to varētu ietekmēt, ir laika apstākļi, bet tie pagaidām ir labvēlīgi. Iecerēts, ka līdz novembrim, kad darba sezonu beigs asfaltbetona rūpnīcas, gan skeitparks laukumam, gan jaunajai velotrāsei jābūt noasfaltētai.

Pēc tam konstrukcijas tiks vestas uz Kuldīgu un montētas, jo tās top Rīgā. T.Siliņš saka: „Lai arī līguma termiņš iestiepjas nākamajā gadā, mēs ļoti vēlētos visu pabeigt līdz Ziemassvētkiem, lai Kuldīgas jauniešiem un bērniem tā būtu kā dāvana.”

Kompleksu projektējot, ir ņemts vērā tas, ka skeitparku apmeklēja dažāda vecuma bērni un jaunieši. Pumpu velotrāsi varēs lietot arī mazie, kuri brauc ar tā sauktajiem dipdapiem, lai kopā ar vecākiem iemācītos ar ķermeni

manevrēt. Tāpat iemaņas varēs iegūt bērni ar skrejriteņiem, lai vēlāk tās izmantotu skeitparkā.

Skeitparks atjaunošana izmaksā 135 000 eiro, pumpu velotrāses būvniecība – 126 000 eiro (bez PVN). Tam pašvaldība ņemusi Valsts kases aizdevumu. Gandrīz 3000 m² velotrāsei būs divas daļas: 36 m un 155 m gara. Būs arī pulcēšanās laukumi ar labiekārtojumu.

Alberta Dintera
teksts un foto

Kad lielā tehnika niķojas

SIA *Baltic Agro Machinery* Rumbas pagasta *Tornīšos* jau kopš 2013. gada tirgo lauksaimniecības, mežsaimniecības un ceļu būves tehniku, nodrošina servisu un piegādā rezerves daļas. Septembrī novada dome atbalstīja uzņēmuma lūgumu – pārdot zemi Kuldīgā, Cepurīšu ielā 7, lai būvētu tirdzniecības un servisa centru.

Baltic Agro Machinery ir pazīstamu lauksaimniecības, mežsaimniecības, celtniecības un ceļu būves tehnikas ražotāju, piemēram, *Claas*, oficiālais pārstāvis Latvijā.

FIRMA AR PIEREDZI

Latvijā uzņēmums darbojas kopš 1999. gada, bet īpašnieki un nosaukumi mainījušies, un no pērnā gada, kad notikusi pāreja pie Dānijas uzņēmumu *DA Agravis Machinery Holding*, mūsu valstī tas ieguvis nosaukumu *Baltic Agro Machinery*. Firmai ir seši tirdzniecības un servisa centri, kas atrodas Rīgā, Jelgavā, Valmierā, Jēkabpilī, Rēzeknē un Rumbas pagastā, kur Kurzemes centrs *Tornīšos* nomā telpas.

„Vietai nav ne vainas, bet mūs neapmierina infrastruktūra, darbnīcas vajadzētu plašākas,” stāsta rezerves daļu speciālists Uldis Rozentāls. „No mūsu puses tehnikai pārdošanas apjoms ir liels, un tā nav mūžīga – kādā brīdī var arī kas salūzt, līdz ar to darbnīcā vajag vairāk vietas. Ir iecere būvēt jaunu centru.”

DARBINIEKU TRŪKST

„Esam desmit darbinieku, bet meklējam arī jaunus kolēģus,” saka U. Rozentāls. „Nākamgad varētu nodrošināt darbu diviem mehāniķiem. Daudziem ir problēmas, jo šajā jomā darbaroku trūkst. Mehāniķa darbs ir skrūvēt traktoros, kombainus, arī citu tehniku, ko tirgojam.” Uzņēmums apkalpo visu Kurzemi. „Klientam svarīgi, lai serviss būtu tuvāk mājām un remonts notiktu pēc iespējas ātrāk. Cenšamies tā arī darīt, bet mums ir ļoti svarīgi darbu paveikt labi.”

„Konkurences pietiek. Kuldīgā bez mums vēl ir *Amazon* un *Silja*, arī Saldus novadā vairāki uzņēmumi. Cenšamies klientus piesaistīt ar servisu – ātrumu un kvalitāti,” saka uzņēmuma *Baltic Agro Machinery* rezerves daļu speciālists Uldis Rozentāls.

VASARĀ VISKARSTĀK

Rosīgākais darba laiks esot vasara, īpaši jūlijs. „Ja kombainam kas atgadās, tad ļoti ātri tam jāatgriežas ierindā, jo zemnieks nevar gaidīt,” teic U. Rozentāls. „Ziemā ir nedaudz mierīgāk, un tad darbnīcā darām atliktos darbus – lielāku remontu. Diagnostiķam tehniku un sagatavojam jaunai sezonai.”

Tehnikas pirkumu nedrīkstot atlikt uz pēdējo brīdi, jo var palikt

arī bez tās. „To izpērk. Piegāde kavējas arvien ilgāk. Rūpnīcām nenāk komplektējošās daļas, un tas ir globāls jautājums,” saka U. Rozentāls. Jauns traktors maksā vismaz 50–60 tūkstošus eiro, kombains – vismaz 300 tūkstošus.

„Zemnieki raksta projektus, ņem kredītu vai pērk līzīngā. Kā pirmo iemaksu var arī atstāt veco tehniku. To saremontējam un pārdodam,” skaidro speciālists.

„Pandēmijas laiks rada neērtības. Vairāk ar klientiem strādājam pa telefonu. Bet uzņēmumā kopā ir potēti vai vakcināciju sākuši 78% darbinieku.”

CELS JAUNU

Īpašums Cepurīšu ielā 7 novada teritorijas plānojumā ir jauktas centra apbūves teritorija, un pašvaldībai zemesgabals nav nepieciešams.

Telpas *Tornīšos* ir uzņēmēj-

Ziemā darbnīcā notiek tehnikas diagnostika un lielāki remontdarbi.

darbībai pielāgotas, bet, pārdošanas un pakalpojumu apjomam Kurzēmē augot, *Baltic Agro Machinery* nolēmis būvēt jaunu Kurzemes centru. Uzņēmums vēlēties darbību Kuldīgā turpināt, tāpēc meklēts piemērots viena divu hektāru zemesgabals.

Baltic Agro Machinery šogad jau iegādājies zemi Rēzeknē un arī tur nākamgad plāno celt tirdzniecības un servisa centru.

Paaugstina īres maksu

No 1. janvāra uz nenoteiktu laiku trim pašvaldības dzīvokļiem Ventas ciemā, Abavas ielā 1, tiks palielināta īres maksa, un to apstiprinājusi Kuldīgas novada dome.

Maksabūs 1,58 eiro/m², tai skaitā 1,30 eiro/m² par apsaimniekošanu un 0,28 eiro/m² kā īres maksas daļa, kas pārsniedz apsaimniekošanas maksu. Pašvaldība saņēmusi dzīvokļu īpašnieku biedrības *Ventas lāses* iesniegumu, ka ar kopsapulces lēmumu no 1. septembra apsaimniekošanas maksa ir 1,30 eiro/m², no kuras 0,30 eiro/m² tiek izlietoti ikmēneša izdevumiem un viens eiro par kvadrātmetru – gāzes sagādei.

Sociālā palīdzība un bāriņtiesa

Kopš 1. oktobra Kuldīgas novada sociālajā dienestā darbs sadalīts pēc specializācijas, un izņēmums nav arī Rumbas pagasts.

Tagad problēmas palīdzēs atrisināt konkrētas jomas speciālists. Dienestā strādā 53 cilvēki, tai skaitā 34 sociālie darbinieki.

PAGASTOS DARBS ORGANIZĒTS ŠĀDI:

- sociālais darbs ar ģimeni un bērniem (viens darbinieks trijos pagastos),
- sociālais darbs ar pilngadīgajiem, senioriem un cilvēkiem ar invaliditāti (viens darbinieks trijos pagastos),
- sociālā palīdzība (viens sociālais darbinieks vai sociālās palīdzības organi-

zators trijos pagastos).

Izņēmums ir Kurmāle un Pelči, kur darbinieki strādās tikai divos pagastos, jo Kurmālē ir divas pieņemšanas vietas, t.i., trīs darbinieki cilvēkus pieņems Priedainē, Vilgālē un Pelčos.

RUMBĀ KLIENTUS PIENĒM:

- Inese Šķēle, speciāliste darbā ar ģimeni un bērniem (tāl. 28632702), Mežvaldē pirmdienās 8.30–12.30;
- Dace Gulbe, speciāliste darbā ar pilngadīgajiem (tāl. 29335412), Mežvaldē trešdienās 8.30–12.30;
- Agnese Zīlīte, speciāliste darbā ar sociālo palīdzību (tāl. 27844910), Ventas ciema *Bukaišos* ceturtdienās 8.30–12.00.

APKALPO, VIENOJOTIES PA TĀLRUNI, DODAS VIZITĒS:

- Inese Šķēle (tāl. 28632702) Mežvaldē pirmdienās (13.00–17.30), otrdienās (8.00–12.30 un 13.00–16.30), piektdienās (8.00–12.30 un 13.00–15.30);
- Dace Gulbe (tāl. 29335412) Mežvaldē trešdienās (13.00–16.30);
- Agnese Zīlīte (tāl. 27844910) Mežvaldē ceturtdienās (13.00–16.30).

Bāriņtiesas locekle Daiga Kūma Mežvaldē pieņem ceturtdienās 10.00–12.00, jāpiesakās pa tālr. 20236089.

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Zemes darbi Ventas krastā – vai likumīgi?

Rumbas pagasta īpašumā *Jāņkalni*, kas atrodas pie Ventas, tiek pārveidots krasts – tādu ziņu *Kurzemnieks* saņēma jau augusta vidū. Tā kā īpašums atrodas dabas liegumā *Ventas ieleja*, šis fakts raisa interesi, vai šādi darbi tur drīkst notikt.

Laikraksts saņēmis aculiecinieku uzņemtus video par darbiem upes krastā. Redzams, ka strādā smagā tehnika, zemes virskārta lielā platībā jau izlīdzināta un tas izdarīts līdz pat ūdens līmenim.

PĀRBAUDES NOTIKA

Kurzemnieks noskaidroja, ka 11. augustā Dabas aizsardzības pārvaldes (DAP) Kurzemes reģionālās administrācijas darbinieki Ventas kreiso krastu Rumbas pagastā apskatījuši un konstatējuši, ka divos īpašumos augsnes virskārta nostumta un izlīdzināta upes nogāzē un terasēs, kā arī ūdensaugu joslā.

DAP pārstāvis Raitis Čakstiņš skaidro, ka šī vieta atrodas dabas lieguma *Ventas ieleja* dabas parka zonā, kas izveidota tamdēļ, lai aizsargātu ainavas dabiskās un estētiskās vērtības, bioloģiski vērtīgās vietas un īpaši aizsargājamus biotopus.

„Ir atsegta minerālaugsne, kas lietus ietekmē pakļauta erozijai – tā tiek ieskalota upē, un tas ir pretrunā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 548 *Dabas lieguma „Ventas ieleja” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi* 11.6. apakšpunktu, kas aizliedz darbības, kas veicina augsnes eroziju,” tā rakstiski atbild R.Čakstiņš. DAP sākusi divus administratīvā pārkāpuma procesus. Lai izvērtētu, vai ir pārkāpti citi normatīvie akti, tai skaitā Aizsargjoslu likums, informācija ir nosūtīta Valsts vides dienestam (VVD).

BŪVATLAUJAS ZEMES DARBIEM NAV

Ar Kuldīgas novada domes sabiedrisko attiecību speciālistes Kristīnes Duļbinskas starpniecību *Kurzemnieks* noskaidro, ka būvvalde zemes virskārtas līdzināšanai atļauju nav devusi. Par būvniecību un saskaņojumiem īpašumā *Jāņkalni* arhitekta palīdze Antra Zemīte informējusi, ka viensētas būvniecība šajā vietā sāka 1990. gadā, būvvaldes vārdā atbild K.Duļbinska. „Dzīvojamā māja ierakstīta zemesgrāmatā kā jaunbūve. Ēkai mainījies īpašnieks, un 2021. gada 30. martā būvvaldē ir saskaņots dzīvojamās mājas izmaiņu projekts. Būvvalde arī akceptējusi saimniecības ēkas būvprojektu un izsniegusi būvatļauju. Neviens būvprojekta nav risināts jautājums par Ventas krasta norakšanu.”

Tātad pēc DAP un būvvaldes atbildēm var secināt, ka rakšana

Dabas aizsardzības pārvaldes inspektori 11. augustā ar dronu apskatīja vietu Rumbas pagastā, kur pie Ventas notika zemes darbi. Redzams, ka tie paveikti lielā platībā un sākti jau sen.

Šis foto tapis 31. augustā. Kaut gan notiek dažādas pārbaudes, darbība pie upes turpinās – tehnika strādā.

Ventas krastā notiek nelikumīgi. DAP savu atbildi *Kurzemniekam* sniegusi 16. augustā, būvvalde – 17. augustā. 31. augustā *Kurzemnieks* šo vietu apskatīja un pārliecinājās, ka darbs turpinās.

Atkārtoti sazinoties ar DAP inspektoru R.Čakstiņu, vai tiešām nav nekādu instrumentu, lai darbu apturētu, uzzinām, ka atbilde ir *nē*. Galvenais esot novērst krasta eroziju. Vai tam nav nepieciešama saskaņošana – projekts, ko uzrauga būvvalde vai DAP, lai katrs nedarītu tā, kā ienāk prātā? Uz šo jautājumu R.Čakstiņš atbildi nesniedz.

ĪPAŠNIEKU VĒLME – ŠO VIETU SAKĀRTOT

Iepriekš zeme piederējusi vienam cilvēkam, nu tai ir veseli trīs īpašnieki: Ivars Bērziņš, Jānis Jansons un Dagnis Sudrabs. Īpašuma pieņemšanas un nodošanas akts parakstīts 10. augustā. Uzzinot, ka laikraksts interesējas par šo cilvēku viedokli, ar *Kurzemnieku* sazinās zemes īpašnieku pārstāvis Gints Astiņš. Viņš skaidro, ka īpašnieku vēlme ir tikai šo vietu sakārtot – kaitējumu dabai neviens nevēlas nodarīt. Arī

makšķerniekiem neesot pamata uztraukties, jo žogu līdz ūdens līmenim neviens būvēt negrasās – varēšot gar upi iet un maksšķērēt. Brīdī, kad notiek telefonsaruna, VVD vēl lemj par iespējamajiem pārkāpumiem, un G.Astiņš skaidro, ka lēmums jāsaņem, – tad skatīšoties, ko darīt tālāk. Pēc VVD lēmuma uzzināšanas viņš skaidro, ka tas ir pārsūdzēts augstākai amatpersonai, jo darbu pasūtītāji neuzskata, ka dabai būtu nodarīts jebkāds kaitējums, un piespriedz soda nauda neesot samērīga.

KO KONSTATĒJA VIDES INSPEKTORI

VVD sabiedrisko attiecību speciāliste Kristīne Kļaveniece atbild: pārbaudē konstatēta Ventas straujteču tīrīšana. Saskaņā ar mutisko informāciju tas darīts, ūdensaugus izvēcot ar rokas darbarīkiem, kā arī ar ekskavatoru. „Izņemtā grunts novietota uz krasta un izlīdzināta, par to liecina atsevišķās vietās atrodamās upju bezzobes (*Pseudanodonta complanata*) čaulas. Straujteces tīrītas dabas lieguma *Ventas ieleja* dabas aizsardzības plānā paredzētajā

vietā, darbība veikta valsts īpašumā un nav saskaņota ar DAP.”

Tālāk pa strauti uz leju pie īpašumiem *Krasti* un *Jāņkalni* Venta 80 m posmā tīrīta tur, kur dabas aizsardzības plānā tas nav paredzēts. Šī posma tīrīšanai bija jāsaņem VVD tehniskie noteikumi, bet pirms tam bija jāsaņem sertificētu ekspertu atzinumi par upes tīrīšanas vai padziļināšanas iespējamo ietekmi uz zivju resursiem un īpaši aizsargājamajām teritorijām, sugām un biotopiem, par ietekmi uz pašu upi. Darbību vajadzēja saskaņot arī ar pašvaldību. Ventas tīrīšanā izņemtā grunts ir izlīdzināta upes krastā.

TRĪS PROCESI

1. septembrī VVD par pārkāpumiem sācis trīs administratīvā pārkāpuma procesus un atzinis, ka trīs cilvēki saucami pie atbildības. Procesi sākti par darbību bez ietekmes sākotnējā izvērtējuma vai bez VVD tehniskajiem noteikumiem.

VVD, noskaidrojot visus apstākļus, konstatējis: virszemes ūdensobjektu tīrīšanai vai padziļināšanai vietā, kurai ir dabas aizsardzības plāns, tehniskie noteikumi nav nepieciešami tad, ja darbs notiek saskaņā ar plānu. Izņēmumus nosaka likums. Tehniskie noteikumi bija vajadzīgi 80 m upes posmam, ko tīrīt nebija plānots, bet ko zemes īpašnieki iztīrījuši. VVD atbildē teikts: tā kā tehniskie noteikumi nav saņemti, ietekme uz visiem iepriekš minētajiem apstākļiem nav izvērtēta.

ĒKSPERTA ATZINUMS PAR VĒLU

Ja sateces baseins ir lielāks par 25 km² vai ūdenstilpes spoguļa laukums ir vismaz 10 ha, darbības ierosinātajam VVD jāiesniedz sertificēta eksperta atzinums par tīrīšanas vai padziļināšanas iespējamo ietekmi. Šāds atzinums jāiesniedz pirms paredzētās darbības, lai, izstrādājot tehniskos noteikumus, varētu izvairīties prasības, lai darbību padarītu iespējami saudzīgāku. Šajā gadījumā eksperta viedoklis saņemts tikai 17. septembrī – jau pēc darbiem upes krastā un pēc tam, kad sāks administratīvā pārkāpuma process. Lai arī zemes īpašnieku iesaistītais eksperts secinājis, ka dabai nekāda kaitējuma nav, darbs jau paveikts pirms šī atzinuma un bez tehniskajiem noteikumiem.

BŪTISKS PĀRKĀPUMS

VVD uzsver: darba sākšana bez

DABAS LIEGUMS VENTAS IELEJA

Izveidots tamdēļ, lai sargātu Latvijas un Eiropas Savienības nozīmes īpaši aizsargājamas vērtības:

- biotopus: nogāžu un gravu mežus, boreālos mežus, sausas pļavas kalķainās augsnes, upju straujteces;
- sugas: spārnaino cūknātri, maurloku, laki, mūru sikpapardi, cīruļu dižtauriņu, marmora rožvaboli, lasi, taimiņu, upes nēģi un citas;
- sugu dzīvotnes, īpaši lašveidīgo zivju un nēģu nārsta vietas;
- Ventas ieleju kā vienotu ekoloģiski nozīmīgu kompleksu.

tehniskajiem noteikumiem ir būtisks pārkāpums, jo šis dokuments ir kā atļauja to darīt. Tajā noteiktas vides aizsardzības prasības, kas darītājam ir saistošas. Pirms noteikumu izdošanas tiek izvērtēta ietekme uz vidi (darbības apjoms, teritorijā esošās sugas, biotopi, reljefs), bet noteikumos tiek iekļautas prasības, lai darbība būtu saudzīga. Ja rīcība ir pretrunā normatīvajiem aktiem (tostarp paredz būtiski bojāt dabisko vidi vai iznīcināt aizsargājamas sugas, biotopus), tehniskie noteikumi netiek izsniegti.

Šajā gadījumā vairs nav iespējams izvērtēt, vai tīrīšana un zemes izlīdzināšana neradīs sekas dabai, vai netiks izpostīti biotopi, vai tas neradīs nelabvēlīgas sekas zivju resursiem, jo darbs jau izdarīts. Attiecīgi pie tehniskajiem noteikumiem zemes īpašniekiem vairs netikt, jo VVD ieskatā darbība bijusi nelikumīga.

PIE ATBILDĪBAS SAUKS KATRU

VVD ieskatā pastāv atbildību pastiprinoši apstākļi (pārkāpums izdarīts grupā), tāpēc visās trīs administratīvā pārkāpuma lietās nolēms pie atbildības saukt fiziskas personas, katrai nosakot sodu – 130 naudas soda vienības, kas atbilst 650 eiro. Tas noteikts par rīcību bez tehniskajiem noteikumiem. Saskaņā ar likuma *Par ietekmes uz vidi novērtējumu* 27. panta trešo daļu sods fiziskai personai var būt no 28 līdz 400 naudas soda vienībām jeb no 140 līdz 2000 eiro.

DABAS PĀRVALDE VĒL LEMS

DAP komunikācijas un dabas izglītības nodaļas vadītāja Elīna Ezeriņa skaidro, ka vispirms sākti divi administratīvā pārkāpuma procesi, kuriem klāt nācis vēl viens. Tie ierosināti par darbību, kas veicina augsnes eroziju. Pašreiz pie atbildības saucamo statuss noteikts trim cilvēkiem. Neviens procesā lēmuma vēl nav – tie taps līdz 1. novembrim. Par pārkāpumiem pret aizsargājamo teritoriju nosaka brīdinājumu vai naudas sodu: fiziskai personai no 30 līdz 1000 eiro, juridiskai – no 250 līdz 2400 eiro.

Cilvēks, kurš krāj smieklīgi absurdo

„Man ir fenomenāla atmiņa uz muļķībām. Tādas lietas kā savu mājas adresi atcerēties nevaru, bet to, ka klozetpoda sistēma izgudrota 1888. gadā, es atcerēšos vienmēr,” saka rakstnieks RVĪNS VARDE.

Ar savu pieredzi un atziņām, interesantiem atgadījumiem, ko piedzīvojis, būdams literāts un tekstu šifrētājs, viņš dalījās Kuldīgas bibliotēkā. Šī bija kārtējā tikšanās ciklā *Rakstnieks. Literatūra. Lasītājs*, kas tika arī pārraidīta tiešsaistē, un ieraksts joprojām skatāms bibliotēkas feisbuka lapā.

Sarunu vadīja Kuldīgas bibliotēkas pakalpojumu nodaļas vadītāja Iveta Grīniņa.

R.Varde pazīstams kā publicists, putnu fotogrāfs, žurnāla *Rīgas Laiks* tekstu šifrētājs un slejas *Vardes saraksts* autors, LTV vides raidījuma *Zaļgalvis* vadītājs. Viņš publicējis tādos domāšanu rosinošos izdevumos kā *Domuzīme*, *Benji Knewman*, interneta žurnālā *Satori* un vēl daudz kur. Savulaik bijis notiesāts par kādu savu literāru tekstu un izcietis sodu piespiedu sabiedriskajos darbos. Pērn par dokumentālās izspozas skīču krājumu *Kas te notiek* ieguvis Literatūras gada balvu kategorijā *Spilgtākā debija*. Viņam īpaši mīļi ir abinieki, un uzvārda izvēli iespaidojusi Ēdoles dabas pētnieka Ilmāra Tirmaņa grāmata *Mūsu abinieki*, ko savulaik Rvīns zinājis no galvas.

„Ja cilvēkam nebūtu narcistiska rakstura iezīmju, tad viņš savus garadarbus rakstītu plikai atvilktnēi.”

Publicists, fotogrāfs, raidījuma vadītājs un neparasts cilvēks Rvīns Varde: „Man ir aplēptas dotības iekļūt pavisam smieklīgās, absurdās situācijās.”

Kā nonācāt līdz savam skīču krājumam?

Regulāri pierakstīju interesantas savas dzīves situācijas līdz brīdim, kad citi sāka mudināt tos izdot kā veselu grāmatu. Tikko to esmu izdevis arī īgauniski. Regulāri saņemu atgriezenisko saiti no lasītājiem, kuri uz ielas nāk klāt un saka paldies.

Kā šīs nelielās impresijas savācat?

Desmit minūtes pēc ierašanās Kuldīgā man pienāca viens vīrietis un lūdza, lai viņam uztin cigareti, un, kad sāku tīt, viņš teica, ka tabaku pārko no vietējiem. 500 cigaretes maksājot četrus eiro.

Šādus interesantus dialogus atceros un pierakstu sev prātā, pēc tam apdomāju un, ja pēc kāda laika tas vēl atmiņā saglabāties, uzlieku uz lapas. Nesen pie manis uz ielas pienāca kāds cilvēks. Viņš runāja ļoti daudz, līdz vienā brīdī teica, ka grib, lai es kļūtu par viņa tēvu. Es pateicu nē, un viņš aizgāja tālāk savu ceļu. Tādas situācijas ar mani notiek bieži.

Vai jums ir vēlme no cilvēkiem norobežoties, vai arī viņi jums vajadzīgi kā materiāls prozas radīšanai?

Ir abējādi. Man tā ir kā apetīte: kad esmu kārtīgi paēdis, vairs neprasās, taču pēc neilga laika atkal gribēšies ēst. Esmu padzīvojis nedēļu mežā. Pēc tik ilga laika jūtu, ka Maslova piramīdas vajadzības man mainās. Gribas braukt atpakaļ. Tāpat ir ar cilvēkiem. Domāju, ka veselīgi ir dzīvesveidu dažādēt.

Savulaik kāda komisija par jums sniegusi atzinumu: paštaisna, egocentriska persona ar noslieci uz literāru ekshibicionismu. Jūs tam esat piekritis. Kāpēc?

Tā bija psihiatriskā ekspertīze, ko tagad kā grāmatu grasās izdot Valters Dakša. Man šķiet: tas ir diezgan precīzs, jebkura radoša cilvēka raksturojums. Ja cilvēkam nebūtu narcistiska rakstura iezīmju, tad viņš savus garadarbus rakstītu plikai atvilktnēi. Mērķis, kāpēc vispār ko radošu citiem rādīt, ir tāds, ka gribi sevi parādīt. Ja tas netiek parādīts kādam citam, tas neeksistē.

Jau bērnībā esat teicis, ka zināt, kas būsiet nākotnē, un jau tad rakstījāt romānu. Par ko tas bija?

Tas bija pamatīgs, ļoti oriģināls romāns. Tur noteikti tika izmantoti tādi personāžu vārdi kā Džesika. Rakstīju par piedzīvojumiem Arktikā – kaut kas līdzīgs Džeka Londona darbiem. Šo romānu sāku rakstīt jau no tā laika, kad vispār sevi spēju atcerēties. Vēl zīmēju šos piedzīvojumus kladēs ar sarkanu flomāsteru, kas vienmēr ātri beidzās, jo bija jāuzzīmē daudz asiņu. Maniem vecākiem nez kāpēc tas nemaz nelikās dīvaini.

Ir tādi literāti, kuri raksta, lai atbrīvotos no iekšējiem tarakāniem. Vai arī jums tā ir vairāk psiholoģiska vajadzība?

Tā noteikti ir sava veida terapija. Redzēju nesen komentāru, kurā kāds par rakstnieka Bereļa romānu teica: „Priekš kā kam man to lasīt?” Es domāju, ka rakstīšana ir savu spilgtāko emociju un ēnu izrakstīšana uz lapas. Taču, ja cilvēks ir kā tarāns vai ešelons, tad viņa rakstītais nebūs aizkustinošs citiem.

Kas jūs var pamatīgi nokaitināt?

Ļoti uzvelk tādi sīkumi. Piemēram, telefonam saplīsa spraudnis, un nevarēju vairs klausīties mūziku. Vairākus mēnešus cietos, līdz beidzot saņēmos aiziet uz servisu, kur, gribot izņemt pasi no kabatas, sapratu, ka ir ieklemmējies rāvējslēdzējs. Aiz nepacietības un dusmām kā rāvu, tā norāvu un ar to saplēsu arī bikses līdz pat dibenam. Paņēmu telefonu no remonta, bet tas tāpat neskanēja. Vārdu sakot, kamēr ir ķermenis, ir arī problēmas. Visu laiku kaut kas sāp.

Cilvēki spēj nokaitināt ar savu šauru skatījumu uz dzīvi. Tikko filmējām raidījumu par kompostu vienā no Pārdaugavas dārziņiem. Iznāk tante, kas nesaprot, ko filmējam, un tūlīt saka: „Tā, puikas un meitenes! Šķic! – pēc konfektēm, kamēr man nav nervu sabrukums.” Tas paziņojums jau ir ārkārtīgi invazīvs. Gribēju

„Esmu padzīvojis nedēļu mežā. Pēc tik ilga laika jūtu, ka Maslova piramīdas vajadzības man mainās.”

tiešām aiziet pēc konfektēm un nekad to tanti vairs neredzēt. Tad viņa mums sāka stāstīt, kāpēc to ielu tā sauc un kāpēc tur ir barona muiža, tūlīt jau paziņojot, ka mēs skolā neesam gājuši un neko nezina. Priekš kam to vajag? Viņas pretīgā attieksme man rada diskomforta situāciju, no kādām tūlīt cenšos izvairīties.

Bet kas sagādā lielāko prieku un atelpu?

Lielāko prieku sagādā tā dialoga ilūzija, kura notika. Biju uz interviju, pēc kuras aizgāju pasēdēt pie upes, un tā bija forša atelpa. Prieku rada pauze domās

un tādas mazas lietas kā kokokolas bundžiņa pēc nedēļas mežā.

Izstāstiet, ko nozīmē būt šifrētājam!

Tas nozīmē, ka man tiek atsūtīti diktofonā ierakstīti faili. Parasti tās ir divas vai trīs stundas garas sarunas, kas man jāpārvērš saprotamā tekstā, atšifrējot pilnīgi katru domu un emociju. Tad tas tiek sapresēts līdz piedienīgam izskatam un iedrukāts žurnālā. Es esmu tas melnstrādnieks, kurš ir klāt visās sarunās. Saturs vienmēr ir ļoti interesants.

Nesen dabūju šifrēt sarunu ar režisoru Kasakovski, kurš uztaisījis filmu par cūku. Tajā nav ne mūzikas, ne vārdu. Tā ir melnbalta filma, kas parāda cūkas dzīvi norvēģu fermā. Kasakovskis sarunā ar Tironu (Uldi Tironu, *Rīgas Laika* redaktoru – red.) par šo filmu stāsta un sniedz savas atziņas, uzskatot, ka visiem cilvēkiem vajadzētu kļūt par vegāniem, jo viņš nesaprot, kāpēc cilvēks ir monopolizējis slepkavību.

Ar sarunu šifrēšanu ir tā: dzirdi esmu uztrenējis tik ļoti, ka varu pateikt, ko un cik daudz katrs intervējamais ir izdzēris. Tā ir ļoti sirreāla sajūta, satiekot un redzot cilvēkus, kurus esmu šifrējis, – liekas, ka viņus ļoti labi pazīstu, bet viņi par mani nezina neko.

Kā izlīdzaties, ja intervējamā balss pēkšņi nav dzirdama?

Gadās, ka intervējamais pēkšņi saka: „Ejam, es parādīšu māju!” Viņi iet uz to māju un diktofonu vicina tik ļoti, ka dzirdēt nevar neko. Pusstundu klausos balss troksnī. Tad to arī iekavās tā ierakstu: „Līdz tai minūtei tieciet galā pašī!” Bet vēlams jau, protams, ir saklausīt. Ja noklausos to vietu kādas 20 reizes, tad kontekstu varu tomēr izlobīt pierakstāmā

veidā. Vienu reizi bija tā, ka cilvēks runāja diezgan tālu un pieklusināti, tad iznāca ierakstu pagriezti, cik skaļi varu, piepūlēties ko sadzirdēt, un te pēkšņi tieši blakus diktofonam kādam iezvanījās telefons. Likās, ka ausis sāks asiņot. Es pat pēc tam atradu tā zvana signāla melodiju un ierakstīju to iekavās.

Cik ilga parasti ir intervija, un cik ilgi to atšifrējat?

Vienas stundas ieraksts prasa vidēji sešas stundas, bet tas atkarīgs arī no tā, cik ātri intervējamais runā. Kad tika intervēts nesen nomirušais īgaunņu dzejnieks Jāns Kaplinskis, viņš runāja ārkārtīgi lēni. Sapratu, ka *Rīgas Laikam* jāintervē tikai īgaunī. Viņš atbildi uz vienu jautājumu domāja minūti un astoņas sekundes, kad ierakstā bija klusuma brīdis, par ko es saņēmu naudu. Lapu izteiksmē bijušas intervijas arī uz 100 lappusēm, kas ir pilnīgi normāla garā intervija. Pārsvarā šifrēju krievu valodas tekstus, jo daudz vairāk ir to, kuri spēj atšifrēt latviskus tekstus. Krievu teksti ir grūtāki, jo vārdi un apjoms garāks. Tāpēc tā sanācis, ka esmu, var teikt, vienīgais krievu tekstu šifrētājs. Nevienš cits to negrib uzņemties.

Kā izvēlaties tematu savai nākamajai slejai *Rīgas Laikā*?

Man izveidots saraksts ar dažādām tēmām. Piemēram, ir tādas, kas šķiet potenciāli labas – kā tualetes, bet, pameklējot savos arhīvos, neko īsti noderīgu neatrodu. Ir daudzas tēmas. Tagad jau cilvēki paši sākuši man dažādas tēmas sūtīt. Kaut kad pamēģināju ielogoties atsaucīgo māmiņu forumā, kur tēmas var smelt kā ar karoti. Tur var palasīt tiešām interesantus komentārus, tikai tas prasa laiku.

„Metāls pielipis pie rokām”

„Es esmu 100% kuldīdznieks. Kā piedzimu tajā slimnīcā, ko tagad remontē, tā arī te dzīvoju. Gāju skolā, izaugu,” tā sarunu ar Kurzemnieku sāk ARNOLDS PIZIKS, kura uzņēmumu *Metālapstrāde* jeb tautā saukto metālcehu pazina daudzi ne vien Kuldīgā, bet arī citur Latvijā, jo slava par produkcijas kvalitāti bija aplidojusi visu valsti. Pašlaik šī uzņēmuma vairs nav. Mūsu saruna – par metālu, bet ne tikai par to.

„Mana pirmā dzīvesvieta bija tagadējā Policijas ielā 6 – piektais dzīvoklis. Liels četrus istabu dzīvoklis. Mēs vecākiem bijām četri bērni. Tā tur dzīvojām, kamēr tēvs Voldemārs neuzbūvēja savu māju. Mēs esam divi brāļi un divas māsas: Elga Kleinberga, Rīta Kabinecka, Arnolds Piziks un Ojārs Piziks. Diemžēl jaunākais brālis Ojārs 67 gadu vecumā aizgāja viņšaulē.”

Vai esat Kuldīgas metāla karalis?

Būs par sāliu teikts. (Smejas.) Viens no metālapstrādes uzņēmumu īpašniekiem. Es jau neesmu vienīgais, bet tāda uzņēmuma, kāds bija šis, vairs nekur citur nav un, domāju, nebūs. Un vai vajag? Uzņēmumā bija metālapstrāde no A līdz Z: virpotāji, frēzētāji, metinātāji, skārdnieki, štancētāji, pulētāji. Mēs varējām no metāla izgatavot jebko. Tolaik tādas profesijas, vismaz 20, klasifikatorā bija, bet mūsdienās, šķiet, tādu vairs nav.

Patiesībā man ir ļoti paveicies, jo visu laiku neesmu bijis metālapstrādes karalis. Sāku kā vienkāršais strādnieks un pamazām izaugu. Es to novēlētu visiem – iziet dzīvei cauri tā, kā to izdarīju es. No palīgstrādnieka līdz direktoram. Pie šī aroda izvēles labā nozīmē vainojams mans tēvs Voldemārs, kurš bija mehāniķis. Viņš iveda mani dzelžu pasaulē.

Vai sākat tieši metālapstrādē?

Jā. Vecais sadzīves pakalpojumu kombināts (SPK) tolaik atradās vecajās dzirnavās pie ķieģeļu tilta. Tur strādāja 110 cilvēku – viss ņudzēja kā skudru pūznī, darbs bija divās maiņās. No turienes mani iesauca Padomju armijā, no armijas atnācu atpakaļ. Toreiz bija likums: ja tu no armijas atgriezies tajā pašā darbavietā, skaitās nepārtrauktais darba stažs.

Arnolds Piziks pie frēzes, ar kuru vēl šobaltdien tiek apstrādāts metāls. Lielākā daļa uzņēmuma *Metālapstrāde* iekārtu jau izpārdotas, bet šī aizceļos pie mazdēla tepat Kuldīgā.

Arnolds Piziks

- Dzimis 1948. gada 7. decembrī Martas un Voldemāra Piziku ģimenē.
- Mācījies Kuldīgas 1. astopgadīgajā skolā, tad Kuldīgas 1. vidusskolā.
- Precējies ar Ilgu Piziku, ir meitas Gita un Inga.
- Visvairāk pazīstams kā metalizstrādājumu meistars.
- Savulaik dejojis sabiedrisko pakalpojumu kombināta deju kolektīvā un spēlējis teātri drāmas kolektīvā.
- Aizrāvis ar fotogrāfēšanu un filmēšanu, patīk ceļot.

Gadu man iznāca pastrādāt arī slimnīcā par šoferi ātrajā palīdzībā. Izmēģināju visas automašīnas, kādas tolaik bija pieejamas. Kas man nepatika? Attiecīgie. Šoferis slimnīcā bija kā rezerves ritenis. Braucam ar ārstiem uz Rīgu, atvedu viņus uz konferenci un gaidu. Neviens nepateica, cik ilgi, lai varu kaut vai aizbraukt paēst. Dakteriem pasākums beidzas, viņi atnāk un saka: „Braucam atpakaļ uz Kuldīgu!” Pag, bet kā tad es? Paēst nebrauksim? Izrādās, ārsti konferencē jau paēduši. Tas man nav pieņemami. Vēl – tuvojas Ziemassvētki, bērniem tiek gatavotas paciņas. Eju uz arodbiedrību un saku, ka man ir bērni, kurus gribu atvest uz eglīti slimnīcā. Nekā – šoferu bērniem

nepienākas. Viņu atvasēm paciņas atvedis uz mājām – nekādas dabas pasākumā. Tikai dakteriem un medmāsām. Tas es pateicu *uz redzēšanos*. Aiziet bija viegli, jo mani jau mēģināja pārvilināt uz Kuldīgas *Lauktechniku* par strādnieku. Priekšnieki redzēja, ka varu vai, lai varu kaut vai aizbraukt paēst. Dakteriem pasākums beidzas, viņi atnāk un saka: „Braucam atpakaļ uz Kuldīgu!” Pag, bet kā tad es? Paēst nebrauksim? Izrādās, ārsti konferencē jau paēduši. Tas man nav pieņemami. Vēl – tuvojas Ziemassvētki, bērniem tiek gatavotas paciņas. Eju uz arodbiedrību un saku, ka man ir bērni, kurus gribu atvest uz eglīti slimnīcā. Nekā – šoferu bērniem

mājā pretī bijušajam *Vulkānam*, bet man to nevajadzēja, jo es no septiņu gadu vecuma dzīvoju tēva mājās Virkas ielā.

Vai mediķu attiecīgie kaut ko deva tajā laikā, kad pats jau bijāt priekšnieks?

Ja dara vienu darbu, jārēķinās, ka visi ir ritentiņi veselā, labi saelļotā mehānismā. Man šķirošanas nebija. Komunikācijā ar darbiniekiem cilvēciskajam faktoram ir liela loma. Ļoti liela. Es viens nekas neesmu. Visi darbinieki ir cilvēki, kurus es tikai vadīju: organizēju, domāju, liku priekšā idejas. Tas, ka izgāju cauri metālapstrādes darbam no pašas apakšas, man ļoti palīdzēja, jo es pārzināju visus agregātus, veidu, kā izgatavot vienu vai otru detaļu. Mani nevarēja iebāzt maisā un pateikt, ka kaut ko nevar izgatavot. Ja tā kāds teica, pats stājos rāķ, un es sāku vadīt štancētāju brigādi. Tad izveidoja remont-labākie meistari.

Tolaik cilvēkiem bija entuziasms – katrs nāca ar savām idejām, kā ražošanā kaut ko uzlabot. Paši izgatavojām iekārtas. Arī šeit (bijušajā ceļā Mucenieku ielā – red.) joprojām ir iekārtas, ko paši uzkonstruējam un izgatavojām. Tās ir darba kārtībā. Protams, tās

nevar sacensties ar jaunajām tehnoloģijām, ko vada ar datoru, bet, ja katrs pasūtījums ir citādāks, tad ātrāk to izpildīs amatnieks ar savu prātu un rokām. Vislabākie amatnieki, kuri pie manis strādāja, bija tie, kuriem dzīves skola bija kā man. No pašas apakšas. Tagad, kad mana uzņēmuma vairs nav, visi mani amatnieki strādā ļoti labos uzņēmumos un amatos. Aizgāja uz izķeršanu! Ir bijis tā, ka zvana no cita uzņēmuma un prasa atsauksmes par kādu bijušo darbinieku – ko varu teikt. Ko – ko? Ja cilvēks pie manis strādājis, tad viņš ir sava aroda pārzinātājs.

Cik ilgi metālapstrādes uzņēmumu vadījāt?

Es to pārņēmu 1991. gadā. Kad sākās privatizācija, nonācām zem āmura, un bija jāizlemj, ko darīt. Vai iet to pašu ceļu, ko izvēlējas citi ceļi Kuldīgā, un iet pa skuju taku vai tomēr saņemties un darbu turpināt? Pilsētā savulaik bija struktūras, kurās strādāja vismaz 600 darbinieku: modes atelje, veļas mazgātava, kurpnieku darbnīca – tā tālāk. Sasauca kopā kolektīvu, kas tolaik sastāvēja no 65 darbiniekiem, un visi nobal-soja, ka turpinām eksistēt. Visi apzinājās, ka tie laiki, kad gatavās produkcijas kastes krāvēs kaudžēs līdz mēnesim, ir beigušies. Valsts

„Bērniem jāpāraug vecāki. Bet, ja mazdēls pāraug opīti, tas ir kolosāli!”

„Es to novēlētu visiem – iziet dzīvei cauri tā, kā to izdarīju es. No palīgstrādnieka līdz direktoram.”

Kad Kurzemnieks lūdz bildes, kuros redzams Arnolds pats, viņš atbild: „Man jau tas aparāts tāds, ar kuru selfijs neuzņems. Sūtišu no ceļojumiem.” Zemūdens restorāns Valensijā, Spānijā, 2017. gadā. Baudot maltīti, var vērot, kā aiz loga peld zivis.

Ja jums jāpabeidz teikums „Arnolds Piziks ir...”, ko jūs teiktu?

- **Artis Rozītis**, znots, uzņēmējs: „Ļoti enerģisks un savā jomā zinošs.”
- **Gita Rozīte**, meita: „Mans foršais tētis.”
- **Ilga Pizika**, sieva: „Mans vislabākais cilvēks.”

Uzņēmējs Arnolds Piziks, lūgts par sevi izteikties dažos vārdos, nosmej: „Kuldīgas vēsture.”

plāni beigušies – sākusies tirgus ekonomikas ēra.

Nebija viegli. Visapkārt notika *privatizācija*, bet manā gadījumā tā bija privatizācija. Paņēmām kredītu, atmaksājām un strādājām. Par to, kā tolaik notika uzņēmumu izseptēšana, kāda neziņa un stress bija cilvēkiem, par to varētu grāmatu sarakstīt.

Kad SPK beidza pastāvēt, es nodibināju savu – Arnolda Pizika individuālo uzņēmumu *Metālapstrāde*. Es atbildēju ar savu vārdu un zināju, ka tas norāda uz kvalitāti. Man nav jāslēpjas aiz cita firmas nosaukuma – cilvēks nāk pie manis. Lai mēs neizčākstētu, atvēru 18 veikalu tīklu. Tirdzniecības vietas, uz kurām vedu mūsu ceļa produkciju. Piekraavu pilnu autobusiņu un izvadāju. Līdz ar to viss bija: gan materiāli, gan produkcija, gan algas, gan nodokļi. Nebijām ļoti bagāti, bet mums pietika. Saimniekojām gudri, jo peļņu ieguldījām attīstībā. Par daudziem citiem tālāka uzņēmējiem varu teikt: „Reiz bija...”

Vai tiešām nevajadzēja turpināt?

Es jau esmu seniors. Aizgāju uz vēlēšanām, paskatījos uz savu personas kodu un sev pajautāju: „Vai tiešām nav laiks mest mieru tam vāveres ritenim?” Aiz muguras ir 56 darba gadi. Pēcņācējs, kurš turpinātu? Man ir divas meitas – Gita un Inga, bet viņām pašām savs darbs: vienai 3D drukāšanā, otrai ēdināšanā. Gita un Artis (znots Artis Rozītis – red.) arī sāka ar mazumiņu – veikaliņu *Kantīne* Kuldīgā. Tad nāca ka-fejnīca *Stender's*, jo bija skaidrs,

ka ar vienu piparbodīti neko nepanāksi. Ja tev ir uzņēmums ar pieciem darbiniekiem, tas nav bizness – tas ir hobijs. Jāattīstās.

Kurā gadā pārstāja eksistēt jūsu uzņēmums?

2016. gadā. Man radās iespēja piedāvāt vācietim Kristofam Ginteram to pārpirkt. Viņš sākotnēji nāca pie manis ar regulāriem pasūtījumiem, taisījām dažādus metāla izstrādājumus. Es viņam teicu: „Ko tu mokies, nākdams katru nedēļu? Ņem šo uzņēmumu un strādā!” Sākumā viņš to uztvēra kā joku. Bet tā arī notika, ka viņš redzēja, ka klienti stāv rindā, pasūtījumi ir, visi aparāti strādā, griežas. Tolaik pie pasūtījumu pieņemšanas strādāja divi cilvēki. Komanda bija kolosāla, un visi nāca uz darbu ar prieku. Man ir uzskats: ja cilvēks nāk uz darbu ar sakostiem zobiem, tad lai meklē tādu darbu, kas patīk. Nu, nenāc un nemoki sevi! Bet pagāja divi gadi, un vācietim viss beidzās...

Kas īsti notika?

Visi darbinieki aizmuka. Ja tu darbinieku uzskati par kalpu, par vergu, nekas labs nesānāks. Man viss bija sakārtots kā labā pulksteņa mehānismā: runājām, apspriedāmies, kā un ko labāk darīt. Man darbinieki bija cilvēki. Jaunā īpašnieka laikā tā nebija. Vecie meistari viņam pateica: „Ar diegiem nav aršana. Ņem, strādā *aferā* kā bromzas lietuve, kas būs Kuldīgā. Man Ventspils ielā ir vēl viens uzņēmums, kurā darbojas mazdēls Kristaps Rozītis. Viņam tur man pielipis pie rokām. Vēl nesen atjaunoju atslēgas, bet tas ir hobijs, lai mēģinātu. Es neiesaistījos tādā *aferā* kā ko nevar pārsteigt. Ja ir iespēja, tad jāredz. Tāpēc nevar sēdēt kā piepe.

Alhambras pils un cietokšņa komplekss Granadā, Andalūzijā, Spānijā, 2015. gadā. Jo vairāk cilvēks apskata, jo bagātāks viņš kļūst, uzskata Arnolds.

cilvēki varēja aiziet citur. Viņi paši aizgāja – netika izdzīti. Bet bija tādi, kuriem nācās pateikt: „Ej prom!”

Uzņēmuma ēkai un teritorijai ir jauni precinieki – Kurzemes NVO centrs.

Jā, ir. Viss atkal jāpārdod, jo es te vairs negribu strādāt, lai gan vēl skaitos uzņēmuma valdes priekšsēdētājs. Kurzemes NVO centrs ir ļoti ieinteresēts par šo vietu: pilsētas centrs, liela platība. Tādas vietas nevienas vairs pilsētā nav – viss izpārdots. Bija tādi, kuri gribēja pirkt pa daļām, bet tas nav iespējams, jo infrastruktūra ir vienota: elektrība, ūdens, kanalizācija.

Bija liķiera rūpnīca, pienotava, metālapstrādes cehs, un nu, ja izdosies, šī vieta kļūs par multikulturālu.

Ļoti labi. Es esmu priecīgs, ka kāds ir gatavs šo vietu attīstīt. Jā, cilvēki nāca un vaicāja, kā es jūtos, vai man nav žēl, ka darbošanās beigusies. Nē, nav žēl – es jūtos lieliski! Kādam šī vieta ir vajadzīga, tā tiks atdzīvīnāta, apdzīvota. Te prasās ieguldījumi, bet mūsu laikā daudz kas ir sakārtots. Kad es šo teritoriju saņēmu no akciju sabiedrības *Kurzemes piens*, te viss bija izlauptis. Divu gadu laikā pamazām visu iekārtojām, jo dzirnavas, kur strādājām iepriekš, te viss bija izlauptis. Divu gadu laikā pamazām visu iekārtojām, jo dzirnavas, kur strādājām iepriekš, te viss bija izlauptis. Divu gadu laikā pamazām visu iekārtojām, jo dzirnavas, kur strādājām iepriekš, te viss bija izlauptis.

Viss? Un metāls ir pagātnē?

Nē, visu laiku kustos. Kamēr apstrādes iekārtas ir pieslēgtas, es atnācu un kaut ko uztaisīju. Metāls man pielipis pie rokām. Vēl nesen atjaunoju atslēgas, bet tas ir hobijs, lai mēģinātu. Es neiesaistījos tādā *aferā* kā ko nevar pārsteigt. Ja ir iespēja, tad jāredz. Tāpēc nevar sēdēt kā piepe.

Kad strādāju, bija vāveres ritenis. Darbs no brīža, kad atmodos, līdz brīdim, kad aizmieros. Visu laiku domā, funkcionē. Tad ir *jāatsaujas* – jāatslēdzas no darba, jo tas vairs nav pro-

duktīvs. Jāatslēdz telefons uz desmit vai vairāk dienām, tad var atgriezties realitātē un atkal bliezt kā no lielgabala. Tie, kuri strādā 24/7, sadegs. Var redzēt, kā viņi muļļā, muļļā, līdz izčākst. Bizness beidzas. Paskaties Kuldīgā! Ir pa kādai piparbodītei – eksistē, eksistē un tad izbeidzas. Tās vietā nāk cita, kuras īpašnieki nu mēģina ielauzties pilsētā, bet pēc laika arī tur izbeidzas. Tas nav tik vienkārši – visi nebūs biznesmeņi. Man bijušas situācijas, kad atnāk jauni puīši: „Klau, mēs te raujam augšā jaunu firmu. Pastāsti, kā darboties, lai nav jāmaksā nodokļi!” Ko? Nemaksāt nodokļus? Tu vēl neesi sācis strādāt un jau funkcionē, kā zagļi? Pilsnīgi garām! Jā, uzņēmējiem nodokļu slogs ir milzīgs. Lai man nestāta finansisti un ministri, ka uzņēmēji nezog! Zog. Viņi to zina.

Es esmu runājis ar vienu Latvijas prezidentiem. Guntis Ulmanis ir bijušais kolēģis, jo Sabiedrisko pakalpojumu ministrijā viņš bija ražošanas daļas priekšnieks: kad satiekamies, vienmēr paspiekam roku. Es reiz jautāju: „Klau, Gunti, tu esi prezidents. Vai tu nevari tajā resnajā galā pateikt, ka kaut kas jāmaina – jāsamazina nodokļu slogs. Mums būs vieglāk strādāt.” Ulmanis atbild: „Ko es tur varu ietekmēt? Neko.” Bet prezidents taču regulāri tiekas ar ministriem! Kad PVN bija 12%, maksāja visi ar prieku. Tad pacēla uz 18%. Labi, maksājām – nebija problēmu. Starp citu, tajā laikā parādījās daudz SIA /S/, kas skrēja un piedāvāja uzņēmējiem mānties ar nodokļiem. Arī pie manis, bet es uzreiz pateicu, ka šis nav īstais virs, kuru uzrunāt. Kad PVN pacēla uz 23%, tad gan aizrāvās elpa. Bija problēmas, un es sapratu, ka uzņēmēju uzskata par slaucamām govīm. Ne tikai PVN liels, bet arī sociālais nodoklis un pārējais. Tā ir vēsture.

Bet kas jums ir ārpus darba? Muzicēšana, makšķerēšana?

Es biju vienīgais fotogrāfs ģimenē. Man bija vecs fotoaparāts *Smena*: pasākumos, ģimenes svinībās taisīju fotogrāfijas, vanasistabā sarkanajā gaismā bildes attīstīju. Tēvs un māte atbildēja, lai arī līdzekļu bija tik, cik bija. Tad nāca video. Es ar kameru esmu izbraidījis no Spānijas līdz Urāliem. Ja bija iespēja, pieslēdzos kādai tūristu grupai un braucu. Individuāli ne. Postpadomju valstīs man nav problēmu, jo krievu valodu zinu labāk, bet, ja jāsāk runāt angļu mēlē, tad gan ir švaki. Ja brauc ar grupu, vienmēr ir kāds, kuram valodas zināšanas ir labākas un kurš var palīdzēt. Man arī vienam nepatīk – labāk grupā. Ir būs Skandināvija, man patika noprivatizētas un bija jāiet laukā.

„Es atbildēju ar savu vārdu un zināju, ka tas norāda uz kvalitāti.”

runāt angļu mēlē, tad gan ir švaki. Ja brauc ar grupu, vienmēr ir kāds, kuram valodas zināšanas ir labākas un kurš var palīdzēt. Man arī vienam nepatīk – labāk grupā. Ir būs Skandināvija, man patika noprivatizētas un bija jāiet laukā.

Viss? Un metāls ir pagātnē?

Nē, visu laiku kustos. Kamēr apstrādes iekārtas ir pieslēgtas, es atnācu un kaut ko uztaisīju. Metāls man pielipis pie rokām. Vēl nesen atjaunoju atslēgas, bet tas ir hobijs, lai mēģinātu. Es neiesaistījos tādā *aferā* kā ko nevar pārsteigt. Ja ir iespēja, tad jāredz. Tāpēc nevar sēdēt kā piepe.

Kad strādāju, bija vāveres ritenis. Darbs no brīža, kad atmodos, līdz brīdim, kad aizmieros. Visu laiku domā, funkcionē. Tad ir *jāatsaujas* – jāatslēdzas no darba, jo tas vairs nav pro-

duktīvs. Jāatslēdz telefons uz desmit vai vairāk dienām, tad var atgriezties realitātē un atkal bliezt kā no lielgabala. Tie, kuri strādā 24/7, sadegs. Var redzēt, kā viņi muļļā, muļļā, līdz izčākst. Bizness beidzas. Paskaties Kuldīgā! Ir pa kādai piparbodītei – eksistē, eksistē un tad izbeidzas. Tās vietā nāk cita, kuras īpašnieki nu mēģina ielauzties pilsētā, bet pēc laika arī tur izbeidzas. Tas nav tik vienkārši – visi nebūs biznesmeņi. Man bijušas situācijas, kad atnāk jauni puīši: „Klau, mēs te raujam augšā jaunu firmu. Pastāsti, kā darboties, lai nav jāmaksā nodokļi!” Ko? Nemaksāt nodokļus? Tu vēl neesi sācis strādāt un jau funkcionē, kā zagļi? Pilsnīgi garām! Jā, uzņēmējiem nodokļu slogs ir milzīgs. Lai man nestāta finansisti un ministri, ka uzņēmēji nezog! Zog. Viņi to zina.

Es esmu runājis ar vienu Latvijas prezidentiem. Guntis Ulmanis ir bijušais kolēģis, jo Sabiedrisko pakalpojumu ministrijā viņš bija ražošanas daļas priekšnieks: kad satiekamies, vienmēr paspiekam roku. Es reiz jautāju: „Klau, Gunti, tu esi prezidents. Vai tu nevari tajā resnajā galā pateikt, ka kaut kas jāmaina – jāsamazina nodokļu slogs. Mums būs vieglāk strādāt.” Ulmanis atbild: „Ko es tur varu ietekmēt? Neko.” Bet prezidents taču regulāri tiekas ar ministriem! Kad PVN bija 12%, maksāja visi ar prieku. Tad pacēla uz 18%. Labi, maksājām – nebija problēmu. Starp citu, tajā laikā parādījās daudz SIA /S/, kas skrēja un piedāvāja uzņēmējiem mānties ar nodokļiem. Arī pie manis, bet es uzreiz pateicu, ka šis nav īstais virs, kuru uzrunāt. Kad PVN pacēla uz 23%, tad gan aizrāvās elpa. Bija problēmas, un es sapratu, ka uzņēmēju uzskata par slaucamām govīm. Ne tikai PVN liels, bet arī sociālais nodoklis un pārējais. Tā ir vēsture.

Bet kas jums ir ārpus darba? Muzicēšana, makšķerēšana?

Es biju vienīgais fotogrāfs ģimenē. Man bija vecs fotoaparāts *Smena*: pasākumos, ģimenes svinībās taisīju fotogrāfijas, vanasistabā sarkanajā gaismā bildes attīstīju. Tēvs un māte atbildēja, lai arī līdzekļu bija tik, cik bija. Tad nāca video. Es ar kameru esmu izbraidījis no Spānijas līdz Urāliem. Ja bija iespēja, pieslēdzos kādai tūristu grupai un braucu. Individuāli ne. Postpadomju valstīs man nav problēmu, jo krievu valodu zinu labāk, bet, ja jāsāk runāt angļu mēlē, tad gan ir švaki. Ja brauc ar grupu, vienmēr ir kāds, kuram valodas zināšanas ir labākas un kurš var palīdzēt. Man arī vienam nepatīk – labāk grupā. Ir būs Skandināvija, man patika noprivatizētas un bija jāiet laukā.

runāt angļu mēlē, tad gan ir švaki. Ja brauc ar grupu, vienmēr ir kāds, kuram valodas zināšanas ir labākas un kurš var palīdzēt. Man arī vienam nepatīk – labāk grupā. Ir būs Skandināvija, man patika noprivatizētas un bija jāiet laukā.

Viss? Un metāls ir pagātnē?

Nē, visu laiku kustos. Kamēr apstrādes iekārtas ir pieslēgtas, es atnācu un kaut ko uztaisīju. Metāls man pielipis pie rokām. Vēl nesen atjaunoju atslēgas, bet tas ir hobijs, lai mēģinātu. Es neiesaistījos tādā *aferā* kā ko nevar pārsteigt. Ja ir iespēja, tad jāredz. Tāpēc nevar sēdēt kā piepe.

Kad strādāju, bija vāveres ritenis. Darbs no brīža, kad atmodos, līdz brīdim, kad aizmieros. Visu laiku domā, funkcionē. Tad ir *jāatsaujas* – jāatslēdzas no darba, jo tas vairs nav pro-

Pārgājiens rudenī: kā ģērbties, ko ņemt līdzi

Sākoties krāšņajam lapkritim, arvien biežāk gribas doties nelielā pastaigā vai pārgājienā pa meža takām. Taču, lai piedzivojums izdotos un mainīgajos laika apstākļos nesaukštos, lielāka uzmanība jāpievērš apģērbam. Saimniecības un kancelejas preču uzņēmuma **Kanclers plus** īpašniece un pārgājienu entuziaste **Ilva Miezē no Jelgavas dalās padomos, kā ar apģērbu sevi pasargāt no nosalšanas vai pārkaršanas un ko būtu vērtīgi ņemt līdzi. Astoņus gadus viņa dodas pārgājienos pa visu Latviju, tostarp bijusi mūs pusē, darījusi to arī ārzemēs.**

SVĀRKI VIRS BIKSĒM

Sākumā I. Miezē braukusi ar velosipēdu, taču, tā kā daudzas vietas nav izbraucamas un gribējis vairāk apskatīt dabu, sākusi iet kājām. Vienā pārgājienā viņa noiet vidēji 25 km.

Apģērbs jāizvēlas atbilstoši laikaapstākļiem un videi. Ja sola lietainu un drēgnu laiku, noteikti jāsgatavo vairākas kārtas, lai ceļā nesamirktu un pēc tam nesaukštos: „Kad pārgājienos gājām vasarā, vilkām garas kleitas un likām lielas cepures, kas ne tikai palīdzēja pret karstumu, bet arī lika izskatīties sievišķīgi. Rudenī ģērbju garās bikses un pa virsu velku pieguļošus svārkus. Tā daru tikai es. Man svārki palīdz saglabāt siltu muguru, jo, ilgi ejot vai pietupstoties, bikses var pašlukt uz leju un muguru var apsaldēt. Tās ceļabiedrenes, kas dodas kopā ar mani, arī ir pārņēmušas tradīciju – pa virsu vilkt svārkus. Tas ir mans svarīgais pārgājienu apģērba elements.”

VAJAG VAIRĀKAS KĀRTAS

Ilva pārgājienos dodas no agra rīta, un tad parasti ir ļoti drēgni. Tiek vilktas mugurā veselas četras kārtas, ko dienas vidū, gaisam iesilstot, var novilkt un ielikt somā, tāpēc no rīta nevajag mugursomā kravat siltākus apģērba gabalus: „Par kārtām padomāju jau no rīta. Apģērbu vajag labu un siltu – tādu, kas pasargā no mitruma. Pirmajai kārtai labāk izvēlēties kokvilnas krekliņu, kam pa virsu var vilkt kreklu ar garām rokām. Ja ārā ir vēsāk, var uzvilkt arī termoveļu. Vidējai kārtai izvēlos vilnas jaciņu, taču var ņemt arī dabīga materiāla tūrisma jaku ar slēdzēju. Man svarīgas ērtas bikses. Vasarā gāju ar parastiem legingiem, ziemā man ir velveta bikses. Džinsa bikses ar likru arī ir ērtas. Pa virsu velku lietusemēti vai vējjaku vai somā paņemu līdzi plēvi. No mājas izeju četrās ap-

ģērba kārtās, papildus neko līdzi neņemu. Kā galvassegu aukstākā laikā man patīk vilkt nevis cepuri, bet pašas adītos ausiņus. Man patīk, ka mati ir brīvi.”

AUGSTI, SLĒGTI PĀRGĀJIENA ZĀBAKI VAI BOTAS

„Ļoti svarīga ir apavu izvēle. Es parasti izvēlos vai nu pārgājienam piemērotas bota, vai zābakus. Tie ir profesionāli apavi, kas der tūrisma. Ir ūdensnecaurlaidīgi ar slēgtiem purngaliem – tas ir svarīgi, ja izvēlas doties pa meža ceļiem un takām gan rudenī, gan vasarā. Tos var iegādāties tūrisma veikalos. Savus apavus esmu pirkusi ārzemēs, kur ir daudz lielāka izvēle. Lai arī tur zābaki ir dārgāki – par vairākiem simtiem eiro, taču tie kalpo ļoti ilgi. Botas gan ir lētākas. Kad šovasar gājām pa upes akmeņiem, vajadzēja piemērotus apavus. Daži gāja ar parastajiem krokšiem, kas ir gana

cieti, bet es jau otrreiz izgāju ar tūristu botām. Profesionālās ūdenī neizjūk, un ir arī vieglāk iet pa upes gultni.” Ilva iecerējusi divu dienu pārgājienā doties uz Madonas Skanstes kalnu, kur paredzēts noiet 60 km. Viņa izvēlēšies profesionālos, augstos tūrisma pārgājiena zābakus: „Tie ir labi

tādēļ, ka pasargā no izmežģītas potītes, jo augstais zābaka liels potītes vietu stingri satur, tāpat tie nelaiž cauri mitrumu. Ejot cauri slapjām, purvainām vai dubļainām vietām, svarīgi vilkt šādus apavus.”

SOMA – VIEGLĀKA UN MAZĀKA

„Man somas svars ir trīs četri kilogrami. Vienmēr ņemu līdzi ūdens pudeli un jau iepriekš samērētas maizītes. Pārgājienos ņemu līdzi parastu, vidēji lielu skolēnu somu. Var izvēlēties lielāku vai mazāku, taču, ja jāņem vairāk mantu, labāk iegādāties lielo mugursomu, ko var pieāķēt stingri pie ķermeņa. Taču tādas mēdz būt arī skolēniem – nav jāmeklē speciāla tūrisma.”

Kompānijai, ar kuru eju pārgājienos, profesionālais ekipējums nav tik nozīmīgs, jo neejam tik daudz kilometru. Vairāk par 25 neesmu nogājusi. Šonedēļ plānoti 35 kilometri dienā, un to darīšu pirmo reizi. Man patīk vairāk pārgājiena laikā fotografēt un vērot dabu. Ceļa garums nav tik svarīgs.”

RISKS SATIKT NIKNU SUNI

Ne vienmēr pārgājiens izdodas skaists un mierīgs – mēdz būt arī dažādi riski un negadījumi. Ilva stāsta, ka lielākās briesmas nezi-

Ilva Miezē pārgājienā uz Sabiles pilskalnu kopā ar sava uzņēmuma kolektīvu.

Ilva Miezē upīngā jeb pārgājienā pa upi.

nāmā ceļā ir suņi, kurus pie kādas lauku mājas bieži var satikt nepiesietus: „Man nav gadījies satikt niknu suni, taču kolēģei gan šāda problēma bijusi. Pēc tās reizes viņa iegādājusies speciālu skaļu sprakšķi, ko pavērst pret suni, ja tas metas virsū.” Vēl problēmas varētu sagādāt privātpašnieki, ja gadās doties garām tuvu mājām vai īpašumu šķērsot. Pārgājiena vadītājs jau laikus izskata maršrutu un ar īpašnieku to saskaņo vai maršrutu maina, vietu apejot. Kādreiz bijis risks arī apmaldīties, taču Ilva uzsver, ka ar mūsdienu tehnoloģijām tas gadās reti.

„Vēl kā risku varu minēt slap-

jas, dubļainas vietas, kur var paslīdēt un samērcēties. Taču, ja ātri kusties, tad arī samirkušās apģērba kārtas ātri vien izžūst. Tā nav nekad bijusi problēma vai slimības iemesls.”

ŪDENS, TĒJA, MAIZĪTES UN PLĀKSTERI

„Vasarā termosos ņemām līdzi ledu, kas lieti noderēja pret karstumu, jo aukstie dzērieni atvēdzēja. Vienmēr ņemu pusotru litru ūdens. Tagad ņemam līdzi siltu tēju. Taisu pašas audzētu piparmētru tēju vai pārgājienā salasīto gaiļbikstīšu un liepziedu tējas mikslī. Vēl ņemu ūdens pudeli –

ne tik lielu kā vasarā, bet litru gan vajag. Man visgaršīgākais ēdiens, kas neaizņem ne daudz laika, ne daudz vietas somā, ir sasmērētas maizītes. Parasti ņemu rupjmaizi ar sviestu un gaļu. Nav svarīgi, vai pārtika ir ekskluzīva. Redzu, ka citi kolēģi bieži ņem saceptas siermaizes. Iemetu kabatā arī kādu sūkājamo konfekti vai enerģijas batoniņu.”

Ilva iesaka ņemt līdzi arī miniaptieciņu. Ja nu gadās noberzt vai pamežģīt kāju, noder plāksteri un auduma saites. Taču, ja ir labi apavi, tā nav vajadzīga: „Latvijā ejot pārgājienos, nav gadījies traumēties, taču Jordānijā noberzu kāju līdz čūlai, līmēju speciālos ārstējošos plāksterus, taču nav tā, ka bez tiem nevarētu iztikt. Mēs parasti neejam tik tālu no civilizācijas, ka nevar kādam piezvanīt, lai atbrauc pakal vai vajadzīgo atved no tuvākās aptiekas.”

LABĀK AR ZINOŠU CILVĒKU

Ilva stāsta, ka katrā vietā ir tāds cilvēks, kurš var un grib vest pārgājienos. Ja ir domubiedru grupa, tad ir labi, ja kāds par šo vietu arī ko pastāsta, parāda skaistākās ainavas. „Tieši līdz ar pandēmijas laiku cilvēki pārgājienos dodas arvien vairāk, vēl kādi grib izveidot savu skaisto vietu maršrutu, pa kuru vest tādus pašus dabas entuziastus. Zinu, ka tāds cilvēks ir Māris Olte (TV un radio raidījumu vadītājs – red.). Man svarīgi atrast tādu personību, kas daudz zina par kādas vietas vēsturi. Citiem pārgājienā galvenais ir kilometru skaits, taču man patīk izzināt vietu un tās cilvēkus, jo tad ceļš ir īpašāks, atmiņā paliekošāks. Es ieteiktu šādu cilvēku ņemt līdzi, ja domubiedru grupa grib par konkrētu vietu uzzināt vairāk.”

SARUNA AR JUBILĀRI

Baudīt, svinēt, mīlēt un būt mīlētai

Sanita Melķe dzimusi Koknesē, ieprecējusies Skrundā, bet pāris gadu ar ģimeni dzīvo Dānijā, strādā dzijas internetveikala noliktavā un stāsta, ka darbs ir radošs un krāsains. 17. oktobrī viņa svinēs 37. dzimšanas dienu un ir neizsakāmi priecīga un pateicīga par vēl vienu laimes mirkli, ceļojumu un mīlestības pilnu gadu.

Kuri ir tavi mīļākie svētki gadā?

Man svētki ir arī kafija *Latte* uz terases kopā ar draugiem. Man patīk visi svētki, un pat visparastākajām vakariņām galdu klāju skaisti. Draugi neļaus samelot – es neko nedaru tāpat vien. Bet, protams, gada mīļākie svētki ir meitas dzimšanas diena un Ziemassvētki.

Meitas dzimšanas dienā vienmēr padomājam par īpašām dekorācijām un dāvanām. Pagājušogad viņa tika pie sava sapņu ceļojuma uz Ņujorku Amerikas Savienotajās Valstīs. Ziemassvētki ir lieliska iespēja kuplā ģimenes lokā jokojo un smejojot galdā likt vismaz 12 ēdienus. Pirms dāvanu saņemšanas *uz ātro* iekalt mazu četrindīti vai katru gadu skaitīt manu mīļāko dzejoli *No baznīcas braucot Ziemassvētku vakarā*.

Kā svinēsi savu dzimšanas dienu?

Šogad mani apciemos mīlā krustmāte ar ģimeni. Plānojam sirsniņas vakariņas ar braucienu laivā pa kanālu Kopenhāgenā. Dzimšanas dienas ir īpašas – tas ir kā mazs atskaites punkts par to, kas paveikts un piepildījies. Jauni plāni, nopūšot tortē katru svecīti, liek vienmēr priecāties. Manu ikdienu Covid-19 absolūti nav ietekmējis, bet ierobežojumu dēļ Ziemassvētkus Latvijā gan nāksies atlikt. Skumji būs bez omes gardajiem pīrājiem un mammas skaisti un gardi klātā galdā.

Vai dāvana būs paštaisīta vai no veikala?

Laikam nebūšu oriģināla, bet parasti izvēlos kādu mājai noderīgu lietu, piemēram, tvaika gludekli vai virtuves kombainu. Ģimene tajā ziņā mani lutina, jau laikus *netišām* noskaidrojot, kura rokassprādzīte man patīk, kuras

Dānijā dzīvojošā Sanita Melķe: „Dievinu nogaršot dažādus ēdienus, īpaši pie sirds iet austrumu virtuve. Vēl lasu grāmatas, un man ļoti patīk ceļot.”

smaržīgas es gribu. Vīrs noteikti aizved kādā ceļojumā. Tāpat ģimene aicina mani uz restorānu. Par mīļāko dāvanu varētu nosaukt sunīti, pie kura tiku 25. dzimšanas dienā, un nu Deksters ar mums ir jau 12 gadus. Vispār mani pārsteigt ir ļoti viegli, jo iepriecina jau doma, ka kāds par mani ir domājis.

Ko tu no dzīves sagaidi?

Tādus lielus brīnumus ne, jo grūti paredzēt, kas notiks rītdien. Lielākais mērķis ir būt saskaņā ar sevi, jo tikai ar skaidru galvu var piepildīt visas ieceres. Viens no mērķiem, pie kura strādājam, ir mājas atjaunošana. Lēnām uz to ejam, jo apzināmies, ka sapņu namam vajag laiku.

Meitai vienmēr mācu visās situācijās palikt cilvēkam, esmu mācījusi sapratni, iecietību un līdzjūtību. Esmu audzinājusi tā, lai viņa nekad nav apgrūtinājums citiem. Es noteikti vēlētos, lai to tālāk pārmanto viņas bērni. Vienmēr saku: „Katrās, pat vislielākajās grūtībās mēģiniet saskatīt labo, jebkurā sarežģītā situācijā meklējiet plusus! Man tas izdodas lieliski, un laikam tāpēc esmu īsta optimiste.”

Kas tevi iepriecina?

Visvairāk – jaunu valstu un vietu apmeklējumi. Tās emocijas, kas pārņem, ir neaprakstāmas! Reizēm var uz sekundēm sastingst un vienkārši tvert mirkli. Mani iepriecina ziedi, ko vīrs dāvina tāpat vien, bez iemesla. Tāpat saulrietu sagaidīšana kopā ar viņu – vienmēr smejos un saku, ka tas ir bezmaksas brīvdabas kino. Paldies vīramātei par tik fantastisku dēlu, jo viņš ir mans lielākais prieka avots!

Esmu sajūsmā par viesu uzņemšanu – tas man ir vesels pasākums nedēļas garumā. Jāuzraksta ēdienkarte, pēc tam tas viss jāpagatavo. Dievinu mammas sūfītās paciņas, īpaši grāmatas ar mīļiem ierakstiem un novēlējumiem. Mīlu savus draugus, kuriem ir izcila humora izjūta un stiprs plecs, ko varu izmantot grūtos brīžos. Un mani ļoti, ļoti iepriecina ar roku rakstītas apsveikuma kartītes.

Katrīna Blaua, Sanitas Melķes arhīva foto

STĀRKA VĒSTIS

Kupls puīšu pulciņš

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 6. līdz 13. oktobrim piedzimuši 14 bērniņi: četras meitenes un desmit zēni.

Vecāki izvēlējušies šādus vārdus: Maija, Elena, Dārta, Kadrija, Jānis, Kristians, Artūrs, Raiens, Harijs, Emīls, Markuss, Rūdolfs, Roberts, Endijs.

Vairāk nekā 400 mazuļu

Septembrī Kuldīgas slimnīcā piedzimis vairāk nekā pussimts bērnu, bet kopš gada sākuma – 414.

Sagaidīts 400. mazulis – dēls Kristians sporta skolas riteņbraukšanas trenera Viestura Lukševica un dzīvesbiedres Kristīnes ģimenē. Mājās par brālīti priecājas māsa Katrīna un brālītis Kristofers.

Septembrī pavisam piedzimuši 31 meitene un 26 zēni. Smagākā bijusi meitenīte (4,455 kg). No nodaļas uz mājām aizbraukuši: Hugo, Viljams, Dominiks, Toms, Hugo, Ričards, Tālis, Markuss Maikls, Raivis, Gabriels, Ernests, Olivers, Toms, Artūrs, Gusts, Raivo, Jānis, Deivids, Kristiāns, Kristians, Emīls, Eduards, divi Lūkasi, trīs Krišjāņi, divas Sofijas, Keitas, Evelīnas un Alises, Jūlija, Odeta, Sāra Sofija, Kitija, Enija, Gabriela, Patrīcija, Keitija, Elza, Annija, Adelēna, Olīvija, Ieva, Amēlija, Marija, Sarlanda, Melānija, Dārta, Šarlote un Maija.

Dzemdību nodaļā stingrāki noteikumi

Plānojot ģimenes dzemdības Kuldīgas slimnīcā, turpmāk pavadošajai personai jāuzrāda vakcinācijas sertifikāts vai negatīvs Covid-19 tests.

Tas nozīmē, ka jābūt potētām vai laboratorijā jānodod Covid-19 uztriepes tests (PCR jeb polimerāzes ķēdes reakcijas tests), kas būs derīgs tikai 48 stundas. Siekalu testa vai citu eksprestestu rezultāti nebūs derīgi. Jābūt līdzīgi arī plaušu rentgenam. Pavadošais cilvēks dzemdību nodaļā drīkst ieiet tikai vienu reizi un kopā ar grūtnieci pirms un pēc dzemdībām atrasties, nodaļu neatstājot.

Ciemošanās slimnīcā pašlaik liegta visās nodaļās, un sūtījumus var nodot mitrumizturīgā, viegli dezinficējamā iepakojumā.

Dzemdību nodaļas tālr. 63374009.

VIRTUVĒ

Katrīna Spuleniece-Aišpure, uztura speciāliste

Kā apēst avokado?

Avokado ir vērtīgs auglis, kas satur organismam ļoti nepieciešamās, neaizstājamās taukskābes. Atšķirībā no citiem augļiem tas satur maz ogļhidrātu. Tie ir sārtīgi un ieteicami sirds un asinsvadu veselībai.

Ja var nopirkt labus avokado, jāņem ciet un jāēd, liekot uz maizes, salātos, saldajos ēdienos, kokteiļos. Neitrālās garšas dēļ to var pievienot daudz kur, vienīgā piebilde – vērtīgs un garšīgs tas ir termiski neapstrādāts. Cietus var nogatavināt, ieliekot papīra maisiņā kopā ar banānu vai ābolu. Var vienkārši turēt papīra maisiņā, spraugu atstājot vaļā.

AVOKADO UN BIEZPIENA BROKASTU MAIZE

Vajadzēs: 4 šķēles graudu maizes, 100 g biezpiena, 50 g skābā krējuma vai bezpiedevu jogurta, sieru ar izteiksmīgu garšu, piemēram, Čederas, avokado, gurķi, rukolu vai citus zaļumus, sāli.

Kā pagatavot. Bļodiņā sajauc biezpienu ar sāli un krējumu vai jogurtu. Maizes šķēles apgrauzdē tosterī vai cepeškrāsnī. Sagriež gurķi, sieru, avokado. Uz maizes liek kārtās rukolu, sieru, biezpienu, avokado šķēlītes, atkal sieru, biezpienu un gurķi, tad otru maizes riku.

SEPTEMBRĪ MŪŽĪBĀ AIZGĀJUŠĪ

KULDĪGĀ

Sandus Didžus (1996)
Velta Valija Ģeģere (1925)
Edmunds Mertens (1968)
Austrijs Babicks (1965)
Agris Skadmanis (1957)
Inese Pranča (1960)
Zigurds Eglītis (1954)

Andris Beroza (1959)
Fricis Hildebrants (1939)
Velga Libiete (1957)
Tamara Prince (1962)
Arvids Pūrtis (1943)
Tālvāldis Afanasjevs (1952)
Ziedonis Ozols (1967)

Vilis Kārlis Abersons (1935)
Ernests Sproģis (1941)
Jānis Kezberis (1936)
Ausma Zommere (1927)
Igoris Mulda (1958)
Dzintars Šteinbergs (1968)

Vilma Gile (1927)
Ilgonis Pētersons (1940)
Guntis Zariņš (1945)
Valerijana Gelena Proscena (1929)
Viktors Štro (1948)
Anna Bušmane (1923)
Gvido Jasinskis (1976)

Domna Zīvere (1930)
Zinaida Beļkeviča (1940)

SKRUNDĀ
Erna Uča (1926)
Zelma Freiberga (1938)
Henrijs Bebris (1931)

Aina Tālberga (1938)
Alīda Ziņģe (1925)
Nelija Artemjeva (1933)
Ivars Grava (1938)
Anna Stabe (1918)
Aina Kripševica (1948)
Vija Lilija Krebe (1932)

ALSUNGĀ

Pēteris Dūdiņš (1939)
Valentīna Dunaiska (1926)

(Sagatavots pēc dzimtsarakstu nodaļu informācijas.)

TELPU FUTBOLS

Augstākajā līgā pirmais punkts izcīnīts

Kuldīgas komanda *Nikers* augstākajā līgā telpu futbolā pirmajā mājas spēlē ar rezultātu 2:2 nospēlējusi neizšķirti ar Daugavpils komandu. Vārtus Kuldīgas labā guva Kristers Grundmanis un Mārcis Čerņonikovs.

Rīt *Nikers* dosies izbraukumā un cīnīsies pret Salaspili. Nākamā mājas spēle notiks 23. oktobrī, kad viesos tiek gaidīti Rēzeknes telpu futbolisti.

Kurzemieks jau rakstīja, ka *Nikers* bija paņēmis lielāku pauzi un savas korekcijas ieviesa arī pandēmijā. Taču pirms kāda laika komanda pieņēma izaicinājumu startēt Latvijas Futbola federācijas *Optibet* telpu futbola virslīgas čempionātā. Par komandas uzdevumiem *Nikera* vadība mediju pārstāvjiem stāstīja preses konferencē.

Mirkļi no *Nikera* un *Daugavpils* spēles Kuldīgā.

„Mērķis nav par katru cenu izcīnīt pirmo vietu virslīgā, bet gan cīnīties par katru punktu spēlē,” saka komandas kapteinis Artūrs Šternbergs.

UZ KATRU SPĒLI AR DOMU PAR UZVARU

Iepriekš *Nikers* piedalījās 1. līgas čempionātā un izcīnīja sudraba un bronzas godalgu. Latvijas kausa izcīņā aizspēlējās līdz pat pusfinālam. Bronza izcīnīta arī starptautiskā miniturnīrā. Nu ir sperts nākamais solis – debija augstākajā līgā. „Izaicinājumu esam pieņēmuši, cīnīsimies un centīsimies nostartēt pēc iespējas labāk. Ceļš nebūs viegls,” saka komandas vadītājs un arī menedžeris Zigmunds Dvarons.

Nikera sastāvs: Artūrs Alkšņuzariņš, Mārcis Čerņonikovs, Krišs Dambergs, Ģirts Grīslis, Mārcis Šnebergs, Ivo Jaunzems, Gatis Jirgenšons, Kristis Kleinbergs, Artūrs Liepiņš, Andis Grundmanis, Kristaps Priedēns, Sandis Oskars Priedēns, Guntars Rumbenieks, Artūrs Šternbergs, Igors Tarasovs, Toms Bergmanis, Miķelis Miks Buks, Artūrs Grulīns, Niklāvs Dvarons, Kristers Grundmanis, Pēteris Patriks Jefimovs, Kristofers Rolands Kangizers, Gintars Liepiņš, Uģis Moncevičs, Edvards Eduards Ošis, Artūrs Šternbergs, Sandis Braunfelds, Renards Krišjānis, Kārlis Paegle.

Jaunajā sezonā virslīgā spēlēs desmit komandas: *Raba*, *Rēzekne*, *Nikars*, *Jēkabpils Lūši/Ošukalns*, *Kengaroos*, *Petrov/Jelgava*, *Salaspils*, *Nica/Otāni Mill*, *Daugavpils* un *Nikers*.

Komandas galvenais treneris ir Andris Krišjānis no Talsu novada. „Sezonas sākumā vēl pārāgrī runāt par mērķiem, jo tā būs gara, bet centīsimies katrā spēlē atdot maksimumu. Komandu veido gan Kuldīgas novada spēlētāji, gan sportisti no Talsiem un Sabiles. Telpu futbolā tas ir iespējams, jo maiņas var notikt starp četriniekiem un katrs var spēlēt savu stilu. Centīsimies skatītājus iepriecināt,” preses konferencē

sacīja treneris. Par kapteini iecelts spēlētājs Artūrs Šternbergs: „Startēt augstākajā līgā ir milzīgs izaicinājums. Šis tas jau izdarīts, bet priekšā vēl daudz darba. Spēlētāji ir no dažādām pilsētām, tāpēc būs jāriko saliedēšanas pasākumi, lai veidotos labs mikroklimats. Domāju, ka mums izdosies, jo lielākā daļa viens otram ir pazīstami.”

„Paldies komandas vadītājam par uzaicinājumu iet kopīgu ceļu telpu futbola virslīgā,” saka *Nikera* galvenais treneris Andris Krišjānis no Talsu puses.

„Sportistiem svarīgi laukumā sajūst sešto spēlētāju – līdzjutējus. Vēlreiz atkaršos – viegli nebūs, jo komandas čempionātā ir spēcīgas,” saka *Nikera* vadītājs un menedžeris Zigmunds Dvarons.

PAŠVALDĪBA ATBALSTA

Biedrība *Es par futbolu* Kuldīgas novada pašvaldībai lūdza 5000 eiro līdzfinansējumu dalībai virslīgas čempionātā. Septembra sēdē deputāti lūgumu atbalstīja. Starta

virslīgā ļaus komandai aizvadīt labus treniņus, piedzīvot izaugsmi, un čempionāta norise netiks līdzfinansējumu dalībai virslīgas čempionātā. Septembra sēdē deputāti lūgumu atbalstīja. Starta

FUTBOLS

Kurzemes kausā – zelts un bronza

Kurzemes kausa izcīņā futbolā Kuldīgas novada sporta skolas U10 komanda kļuvis par uzvarētāju, bet U8 grupas audzēkņi izcīnījuši trešo vietu.

Vispirms U8 grupā Kuldīga ar 1:2 zaudēja pirmajai komandai no Liepājas futbola skolas, bet pēc tam ar 3:2 apspēlēja šīs skolas otro vienību. Trešajā cīņā Kuldīga ar 7:2 pārspēja Saldus futbolistus. Puišus trenē Māris Tilgalis.

U10 grupas futbolisti ceturtdaļfinālā ar 4:1 apspēlēja Liepājas futbola skolas otro komandu, bet pusfinālā ar 1:0 kluba *Ventspils* otro vienību. Finālā kuldīdzniekiem pretī stājās Liepājas pirmā komanda, un pamatlaiks beidzās ar 1:1, bet pēc 11 metru sitienu veiksmīgāki bija Kuldīgas puiši, gūstot četrus vārtus, tā iegūstot Kurzemes ceļojošo kausu. Kuldīdznieks Rihards Bieriņš atzīts par turnīra vērtīgāko futbolistu.

ORIENTĒŠANĀS SPORTS

Uzvar kuldīdznieks Kristaps Bērziņš

Liepājas orientēšanās čempionātā Šķēde visgarākajā vīriešu distancē pārliecinoši uzvarējis kuldīdznieks Kristaps Bērziņš (orientēšanās klubs *Taka*), sieviešu grupā augstāko vietu izcīnījusi saldeniece Elza Kuze (*Alnis*).

Kristaps 7,1 km distancē finišēja 41 minūtē un 16 sekundēs, savukārt E.Kuze 5,3 km finišu sasniedza 36 minūtēs un 11 sekundēs.

Labi panākumi arī citiem *Takas* dalībniekiem: V grupā trešais – Jānis Mellups; S40 grupā pirmā – Līga Virbule, otrā – Dace Traniņa; V50 grupā sestais – Pēteris Ivāns, sievietēm pirmā – Odeta Turka; V60 grupā pirmais – Jānis Turks, ceturtais – Māris Otaņķis, sievietēm pirmā – Skaidrīte Otaņķe; V70 grupā pirmais – Jānis Pommers, otrs – Ojārs Leikarts.

Sacensības notika pēc jaunās kartes Šķēdes apkārtnē. Deviņās vecuma grupās startēja 113 dalībnieku. Liepājas čempionātu rīkoja orientēšanās klubs *DR-krasts* sadarbībā ar Latvijas Orientēšanās federāciju un Liepājas pašvaldību.

Karļa Volkovska arhīva foto

BASKETBOLS

Emīlam vērtīgākā spēlētāja balva

U17 basketbola turnīrā *Parma Basket Project* Itālijā par vērtīgāko spēlētāju atzīts kuldīdznieks Emīls Ivanovskis. Viņa komanda *Vanoli Basket Cremona* kļuvis par čempioni. Finālā komanda ar 94:75 apspēlēja basketbolistus no *Futuro Insieme Pallacanestro Pordenone*. Emīls finālspēlē guva 22 punktus, pusfinālā viņa kontā bija 25, bet pirmajā spēlē – 16 punktu. Emīls kļuva par turnīra vērtīgāko spēlētāju. Piedalījās sešas spēcīgas šī vecuma grupas Itālijas komandas.

VOLEJBOLS

Sezonai iesildās Cēsu kausā

Kuldīgas novada sporta skolas volejbolisti ar panākumiem startējuši turnīrā *Cēsu kausā*. U19 grupā meitenēm ceturta vieta (trenerē Agnese Megne). U16 grupā zēniem trešā (treneri Zigmunds Milzarājs un Vijs Švānbergs). Arī U14 grupā zēniem trešā vieta (Z.Milzarājs, V.Švānbergs). Labāko spēlētāju balvu saņēma Luīze Skudra, Marks Ansons un Toms Bakutis.

Pirmajā spēlē pirmā uzvara

Optibet Latvijas čempionātā volejbolā vīriešiem pēc pārtraukuma atkal startē Kuldīgas komanda, un pirmajā spēlē ar 3:0 pieveikti Ventspils volejbolisti. Kuldīdznieku rindās rezultatīvākais ar 13 punktiem bija Dāvis Andersons, ar 11 punktiem – Kaspars Gertners.

SPORTA ORGANIZĀCIJA

Spriež par algām

Kuldīgas novada sporta skolas direktors Agris Kimbors piedalījies Latvijas Sporta izglītības iestāžu direktoru padomes sanāksmē, lai pārrunātu aktualitātes jaunatnes sportā.

„Pārrunājām Ministru kabineta noteikumus, kā tiks finansētas sporta skolas,” saka A.Kimbors. „Plānots, ka turpmāk ministrija finansējumu treneru algām rēķinās pēc treniņu grupām nepieciešamajām likmēm. To vairs nerēķinās pēc audzēkņu skaita un citiem grupu koeficientiem. Tāpat runājām par nepieciešamību veidot Sporta fondu, bet pagaidām tas ir idejas līmenī.”

Vecāku maksa – 20 eiro

Kuldīgas novada deputāti apstiprinājuši, ka līdzfinansējumu par izglītību sporta skolā būs divdesmit eiro gadā.

Par pirmo mācību pusgadu (astoņi eiro) vecākiem jāsamaksā līdz 31. oktobrim, par otro (12 eiro) – līdz nākamā gada 28. februārim.

ŠAHS

Superšahistē arī kuldīdznieces

Rīgas šaha skolas atklātajā čempionātā meitenēm *Superšahiste* labi rezultāti arī Kuldīgas novada sporta skolas audzēkņiem.

Vecākajā grupā sudrabs Ancei Reihai. Trešās sporta klases vecākajā grupā sudrabs arī Paulai Runģevicai, jaunākajā – līderes gods Elīzai Marisai Vītiņai.

SPORTA KALENDĀRS

- 16.X 14.00 hallē (Piltenes ielā 25) – Latvijas čempionāts nacionālajā līgā **VOLEJBOLĀ** vīriešiem: *Kuldīga/KNSS – Vecumnieki*.
- 17.X 18.00 hallē (Piltenes ielā 25) – Latvijas čempionāts **FLORBOLĀ** 1. līgā: *Kuldīga/KNSS – LU/Masters*.

AKTĪVS DZĪVESVEIDS

Nodarbības turpinās

Bezmaksas veselības veicināšanas nodarbības *Kusties, uzlabo pašjūtu un veselību!* notiek arī oktobrī. Iepriekš jāpiesakās.

- Kuldīgā ceturtdienās 19.00, sestdienās 9.00 – nūjotāšana. Tikšanās vieta – Pils iela 1 (vada Jeļena Miezīte, tālr. 26405549).
- Skrudnā trešdienās 18.00 TRX vingrošanas laukumā O.Kalpaka ielā 2 – veselības vingrošana (Anda Brūdere, tālr. 26161749).
- Alsungā otrdienās, ceturtdienās 18.00 vidusskolas stadionā – veselības vingrošana (Linda Vainovska, tālr. 26100344).
- Ēdolē trešdienās 17.45 (Linda Vainovska, tālr. 26100344).
- Gudeniekos pirmdienās, trešdienās 19.10 (Linda Vainovska, tālr. 26100344).
- Kabīlē pirmdienās 19.00 (Ilze Druvaskalna, tālr. 26568767).
- Vilgāle otrdienās 18.00 (Sanita Pujāte, tālr. 29359906).
- Padurē trešdienās 17.00 (Malda Ruņeniece, tālr. 29449383).
- Pelčos otrdienās 18.00, ceturtdienās 19.30 (Malda Ruņeniece, tālr. 29449383).
- Rēndā ceturtdienās 18.00 (Malda Ruņeniece, tālr. 29449383).
- Rumbā pirmdienās, trešdienās 17.00 (Jeļena Miezīte, tālr. 26405549).
- Snēpelē pirmdienās 18.00 (Sanita Pujāte, tālr. 29359906).
- Turlavā otrdienās 19.30 (Malda Ruņeniece, tālr. 29449383).
- Vārmē ceturtdienās 19.00 (Ilze Druvaskalna, tālr. 26568767).

RITENBRAUKŠANA

Ģirts Vēvers divreiz trešais pasaulē

Pasaules čempionātā ritenbraukšanā Bosnijā amatieriem individuālajā braucienā bronzu M49 grupā izcīnījis kuldīdznieks Ģirts Vēvers.

Viņš 18,2 km pieveica 27 minūtēs un deviņās sekundēs, atpaliekot tikai no diviem slovēņu braucējiem: Andreja Gučeka un Igora Kopšes. Savukārt Ričards Vēvers M19–34 bija devītais.

Svētdien Ģ.Vēvers startēja pasaules amatieru čempionātā šosejas ritenbraukšanā grupas braucienā n M45–M49 grupā atkal izcīnīja bronzas medaļu. 100 km Ģirts nobrauca trīs stundās, 15 minūtēs un septiņās sekundēs.

Līderis – Gusts Lapiņš

Par Latvijas kausa ieguvēju kļuvis Kuldīgas novada sporta skolas ritenbraukšanas nodaļas audzēknis Gusts Lapiņš, arī citiem sportistiem labi panākumi.

D grupā sezonas kopvērtējumā trešais – Edvards Vēvers, ceturtais – Danils Zolūča, astotais – Aleksandrs Goldbergs. C grupā kopvērtējumā piektais – Uvis Zvirbulis, sestais – Jānis Stucers, devītais – Gatis Gruntiņš. Abu grupu komandu ieskaitē sporta skolai *Goldingen Cycling Club* – sudrabs. C grupas meitenēm kopvērtējumā ceturta – Anna Limbaite.

B grupā par čempionu kļuva G.Lapiņš, trešais – Kristers Skrubis, ceturtais – Jānis Priedoliņš. Labie rezultāti komandu ieskaitē sporta skolu izvirzīja līderes godā.

Sezonu beidz Bīķerniekos

Rīgas ritenbraukšanas skolas sezonas noslēguma sacensībās individuālajā braucienā Bīķernieku trasē divas medaļas izcīnījuši Kuldīgas novada sporta skolas audzēkņi.

D grupā zēniem trešais – Edvards Vēvers, piektais – Aleksandrs Goldbergs. C grupā zēniem ceturtais – Kaspars Šabāns. B grupā otrs – Gusts Lapiņš, piektais – Jānis Priedoliņš. A grupā piektais – Roberts Čukurs, sestais – Kaspars Ilšjāns.

VIEGLATLĒTIKA

Mazākie sporto Jelgavā

Kuldīgas novada sporta skolas audzēkņi piedalījušies starptautiskās sacensībās Jelgavā.

2008. g. dzim. grupā 60 metros otrā – Beāte Buka, trešā – Nikola Demčenko. 300 metros otrā – B.Buka. Augstlēkšanā otrā – Gabriella Sliede. 1000 metros trešais – Maksimilians Brazovskis. 2009. g. dzim. grupā 60 metru barjerskrējienā otrs – Oliveris Reboks. Tāllēkšanā otrs – Justs Skuruls. 2010. g. dzim. grupā 300 metros trešais – Harijs Munkevics. Jauktajā 4x100 metru stafetē pirmā – Kuldīgas novada sporta skolas komanda (B.Buka, N.Demčenko, M.Brazovskis, Jānis Rūķis).

Uģim Jocim vicečempiona tituls

Latvijas čempionātā krosa sudrabu ieguvis kuldīdznieks Uģis Jocijs.

Astoņu kilometru distanci pa Ogres Zilajiem kalniem Uģis noskrēja 25 minūtēs un 53 sekundēs. Sacensības bija arī atlase Baltijas krosa čempionātam, kas 30. oktobrī notiks Klaipēdē. Savukārt 12. decembrī Dublinā plānots Eiropas krosa čempionāts. Uģis startēs abās sacensībās.

Pieredzes sacensībās Rojā

Kuldīgas novada sporta skolas U14 un U16 grupas vieglatļēti ar labiem panākumiem startējuši Rojas sporta skolas atklātajās sacensībās.

U14 grupā 100 metru skrējienā otrs – Oliveris Reboks; meitenēm šajā distancē otrā – Keitija Jurševska, trešā – Alise Robežniece. 200 metros otrs – Justs Skuruls (viņam otrā vieta arī tāllēkšanā). Lodes grūšanā otrs – Marks Dornijs Murfijs; meitenēm šajā disciplīnā uzvarēja A.Robežniece, otrā – Nellija Jēkabsone. Šķēpa mešanā uzvarēja O.Reboks; meitenēm otrā – Sanita Puriņa, trešā – N.Jēkabsone.

U16 grupā 200 metros uzvarēja Aleksandrs Vaskops, meitenēm otrā – Nikola Bērziņa. Lodes grūšanā trešais – Roberts Gluškovs (viņš bija trešais arī šķēpa mešanā).

Trešajā kārtā teju četrdesmit

Skriešanas seriāla *Kuldīgas aplī* trešajā kārtā uz starta linijas Kraulu priedēs stājušies 37 dalībnieki.

Pirmajā grupā (distance 800 m) meitenēm pirmā – Anna Ferstere (3:22), otrā – Katrīna Bogdanova (3:31), trešā – Keita Cīrule (3:38), zēniem pirmais – Enno Hillermanis (3:41), otrs – Didzis Pankoks (3:58), trešais – Markus Cincius (4:19).

Otrajā grupā (1200 m) meitenēm pirmā – Veronika Bogdanova (5:42), otrā – Ilze Vorfolomejeva (6:29), trešā – Laura Ozoliņa (6:38), zēniem pirmais – Lukass Hillermanis (5:03), otrs – Alekssis Bogdanovs (5:43), trešais – Matīss Puzars (6:09).

Trešajā grupā jauniešiem (2400 m) pirmā – Izabella Bogdanova (10:41), otrā – Viktorija Bogdanova (11:04), trešā – Ita Zīta Ozoliņa (15:04); jauniešiem (3600 m) pirmais – Dāvis Pankoks (14:19), otrs – Niks Ričards Odiņš (15:06). Ceturtajā grupā sievietēm (3600 m) pirmā – Irina Štūla-Pankoka (16:54), otrā – Līga Freiberga (19:58), trešā – Sanita Maizīte (26:57). Piektajā grupā veterānēm (2400 m) pirmā – Ludmila Joce (12:14), otrā – Džanita Freija (13:44), trešā – Una Birzniece (14:38), veterāniem (4800 m) pirmais – Jānis Ausmanis (23:40).

KULDĪGĀ

Kultūras centrā 17.X 17.00 Valmieras drāmas teātra izrāde *Nākošpavasars* (autore Leide Stumbre) par jaunas dzīves sākumu. Divi tikko augstskolu beiguši rīdzinieki – filologs Nils un mākslas zinātniece Krista – savas īstās vietas meklējumos pārceļas no Rīgas uz dzīvi laukos ar apņēmību dzīvot saskaņā ar dabu. Vietējos ļaudīs tas izraisa interesi, jo parasti jaunie brauc no laukiem prom. Tomēr drīz vien Nila un Kristas realitāte sāk neatbilst tam, kā viņi to iztēlojušies, un tālākais kļūst par pārbaudījumu abu attiecībām, tostarp aicinājumam sekot dzīves sapnim. Režisors Toms Treinis, lomās: Anna Nele Āboliņa, Eduards Johansons, Ingus Kniploks, Klīnta Reinholde, Pauls Iklāvs vai Mārtiņš Meiers, Ilze Pukinska, Inese Ramute.

29.X 19.00 koncerts *Satikt Čaku*: Jānis Lūsēns, Zīgrīds Muktupāvels, Jānis Strazdiņš. 30.X 17.00 baroka operateātra *Collegium Musicum Riga* opera *Orfejs* (Antonio Sartorio, 1672)

Tiešsaistē 30.X 10.00 Kuldīgas novada pašvaldība piedāvā pieslēgties konferencei mamām un tētiem *Vecāku revolūcija*, kas palīdzēs audzināt laimīgus bērnus, kuri spēj pielāgoties dažādām situācijām. Piedalīsies bērnu aprūpes un personības attīstības eksperti, pieredzes bagāti vecāki. Programma vietnē: www.stasti.lv. Pieejas kodu var saņemt pie klases vai bērnodarza audzinātājas. Ja vajag, var sazināties ar izglītības nodaļas speciālisti Unu Lepsi e-pastā (una.lepse@kuldiga.lv) vai pa tālr. 26542280.

Kinozālē

15.X 19.10, 16.X 17.10, 19.X 19.10, 20.X 17.10 un 21.X 19.00 *Tizlenes*. 15.X 17.00, 16.X 15.00, 19.X 17.00, 20.X 19.30 un 21.X 16.50 *Emilija. Latvijas preses karaliene* (3. un 4. sērija).

Novada muzejā 20.X atvērs izstādi *Valdziņu pa valdziņam*: rokdarbnieču kopas Čaupe vēsture, pēdējos desmit gados radīti darbi. Līdz 28.XI Imanta Kristovska fotogrāfijas un viņa meitas Ellas Kristovskas-Mediņas gleznas.

Mākslas namā 20.X 11.00 senioru skolas nodarbība *Mode un vide – kā tas skar mani*, vada ilgtspējīgas modes eksperte, politoloģe Dace Akule. 26.X 12.00 tikšanās ar Eiropas Parlamenta deputātiem un digitālo prasmju mācības, vada žurnālists Arnis Krauze.

Radošuma telpā M22 (Mālu ielā) senioru skolai *Mākslas ABC*: 18.X 10.30 pirmajai grupai, 19.X 10.30 otrajai.

IZSTĀDE

Saulriets un Saullēkts vienlaikus

Kuldīgas Mākslas namā un mākslinieku rezidences galerijā šodien tiek atklāta mākslinieces Sarmītes Māliņas un fotogrāfa Kristapa Kalna izstāde *Tagad ir visu laiku*.

Atzinību guvušiem darbiem pievienoti jauni, īpaši šim notikumam radīti. Divu darbu nosaukumi *Saullēkts* un *Saulriets* ir arī precīzi apzīmējumi kopskatam. Māksliniekus interesē sākums, beigas un viss, kas notiek starp šiem nogriežņa punktiem. Dažkārt tandēma izstādēm piedēvēta nāves tēma, aizkapa pasaule un tās fetišizācija. Kā norāda kurators Tomass Pārups, šoreiz S.Māliņa un K.Kalns arī netieši atsaucas uz kopdarbu laikmetīgās mākslas centrā

Kim? 2009. gadā – uz izstādi *Kas man ko slēpt, sēžot vienam rožu dārzā*. Arī tagad ievērojamu ekspozīcijas daļu veido melnbaltas fotogrāfijas, kas atrastas personīgajos arhīvos. Redzama līgava ar ziedu pušķi pie ziedoša koka, vīrietis, kurš lūkojas tālumā, atslēdies pret bērza stumbru, vēl viena laimīga līgava un līgavainis kāzu dienā un intīma, romantiska aina no pirmās iemīlēšanās. Smeldzīgi, nostalgiski un bez pārmērīga sentimenta autori izstādē iekļauj vernakulāro* fotogrāfiju. Šie attēli nav atlasīti nejauši, rakņājoties noputējušās kastēs lauku mājas bēniņos.

* Tāds, kas raksturīgs noteiktai kultūrai

SPĒLE

Ceļot var visos gadalaikos

Līdz gada beigām turpināsies spēle *Pievelc Latviju tuvplānā!*, lai aicinātu ceļot arī rudenī un ziemā.

To radījusi Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra kopā ar nozares speciālistiem un informācijas centriem.

Spēlē ir 16 gan bieži apmeklēti, gan mazāk izmantoti maršruti. Pašlaik reģistrējušās vairāk nekā 200 komandas, biežāk izvēloties Siguldas, Smiltenes, Alsungas un Tērvetes apkaimi. Piedāvājumi ir dažādām vēlmēm: dabas un vēsturiski objekti, muižas un pilis, pastaigu takas, izklaides parki u.c. Spēles gaitā būs

KĀ SĀKT:

- mājaslapā MyPostnos.com jāreģistrējas vai jāpieslēdzas;
- jāizvēlas posms (jāspiež poga *Saņemt*);
- viedtālrunī jāielādē lietotne *Postnos*;
- pieslēgties var ar tiem pašiem reģistrācijas datiem, kas izmantoti mājaslapā;
- jāatver maršruts un jānodas ceļā.

āķīgi jautājumi. Centīgākie varēs izlozēt laimēt brīvdienu atpūtu Latvijā. Izvēlētais maršruts ar pieturām būs pieejams, tikai reģistrējoties sākuma punktā. Katrā reģionā ir četri posmi, un katrs 180–280 km.

KAIMIŅOS

Jūrkalnes pludmalē 16.X 8.00–17.00 Latvijas čempionāts makšķerēšanā jūrā no krasta. Gandrīz 100 komandu pa diviem dalībniekiem. 14.00–18.00 rudens tirdziņš pie *Vējuru* nama.

KULDĪGAS NOVADĀ

ALSUNGĀ

Pie kultūras nama katru svētdienu 12.00–16.00 Suiņu turgus.

KABILĒ

Saieta namā Sencis 22.X 21.00 danči ar Māra Blāzes mūziku, loterija, atrakcijas.

12.XI 19.00 komēdija *Silvija*: aktieri Aīda Ozoliņa, Evija Skulte, Dace Makovska, Ivars Puga, Voldemārs Šoriņš (viņš arī režisors).

KURMĀLĒ

Priedaines bibliotēkā Jāņa Krasta fotogrāfijas *Panorāmas*, jaunākā literatūra (arī feisbukā). 18., 19. un 20.X nodarbības skolēniem brīvlaikā. 27.X 17.30 nodarbība bērniem *Ķekatas pret Helovīnu*.

Pagasta izstāžu zālē līdz 29.X laidenieces Vizmas Hartmanes gleznas. Līdz 31.X gada laiku ciklā *Rudens Kurmālē* fotogrāfijas var iesūtīt e-pastā: inete.megne@kuldiga.lv (jānorāda vārds, uzvārds, tālrunis).

Vēstures istabā izstāde *Skolas sola stāsts*. **Pasākumu zālē** 23.X 18.00 atpūtas vakars *Mēs tiekamies laikā, kad rudens ar krāsainām lapām vasaru skauj* – ikvienam, kam ir atmiņas par skolām pagastā. Pieteikties līdz 20.X pa tālr. 29257707 (I.Megnei).

LAIDOS

Muižas zālē 16.X 13.00 pagasta amatiereteātra izrāde – R.Missūnes *Nopietni kā anekdotē*. **Sermītes bibliotēkā** Maijas Čapas gleznas. **Pašdarbības kolektīvi** atsāk sezonu un aicina jaunus dalībniekus: *Bitīte* amatiereteātris (rež. Raimonda Vilmane) piektdienās 19.00, sieviešu ansamblis *Vēja ziedi* (vad. Dagnija Šteinberga) pirmdienās 17.00, Sermītes bibliotēkā rokdarbu pulciņš (vadītāja Ilze Beltiņa) otrdienās 15.30, Laidu muižas labajā spārnā kokgrīšanas pulciņš (vad. Vaclovs Svažs) piektdienās 15.00. Visiem jābūt potēšanas, Covid-19 pārslimošanas vai testēšanas sertifikātam. Tālr. 29604482.

NĪKRĀCĒ

Bibliotēkā cepuru izstāde *Nāk rudentiņš, būs barga ziema*. **Atpūtas centrā** 30.X 11.00 sacensības novusā, tālr. 26665663.

PADURĒ

Bibliotēkā 15.–31.X iedzīvotāju ražas izstāde *Vasara manā burciņā*. 27.X degustācija un recepšu vakars ar čaklajām saimniecēm. Bibliotēkā, instagramā un feisbukā mēneša jubilāru literatūras izstāde *Notraus putekļus*. **Muižā** līdz 30.XI Rīgas galerijas *Alma* laikmetīgās mākslas izstāde.

PELČOS

Trenažieru zālē darbdienās 8.00–20.00 nodarbošanās pēc grafika (ar Covid-19 sertifikātu). Tālr. 26354396 (Baiba) vai 29962264 (Vineta).

Bibliotēkā 18.–22.X nozīmīšu darbnīca *Nem līdzi mīļāko grāmatu varoni*. Līdz 29.X izstāde *Atveriet durvis. Toreiz/Tagad* – ieskats Šveices, Baltkrievijas, Rumānijas, Slovākijas, Krievijas, Latvijas u.c. valstu dzīvokļos. Oktobrī komiksu konkurss *Reiz Pelčos dzīvoja*. Noteikumi arī feisbukā vai pa tālr. 20282199.

RAŅĶOS

Bibliotēkā Ingas Kļavas skalu grozi.

RENDĀ

Bibliotēkā Vinetas Ģigules gleznu izstāde *Gadalaiki*.

RUDBĀRŽOS

Bibliotēkā Anetes Džeriņas darbu izstāde *Pērļu dvēseles pieskāriens*. Arī feisbukā jaunākā literatūra, izstādes *Rakstnieki – jubilāri*,

Pirmā ganību diena padomju saimniecībā „Rudbārži”.

Kultūras namā Ingas Ezerietes fotoizstāde *Ziedu laikā*.

RUMBĀ

Ventas ciema Bukaišos galda spēļu sacensības bērniem, radošā darbnīca, senioru balle – pasākumi atcelti.

SKRUNDĀ

Kultūras namā 20.X 16.00 animācijas filma *Dullā vista Turu*. 23.X 20.00 koncerts-balle *Muzikantu saiets*. 30.X 18.00 Baibas Sipeņieces-Gavares izrāde *Vienreiz jau var*. **Bibliotēkā** līdz 23.X izstādē *Apceļo ar prieku* grāmatas par ceļojumiem. 26.X 16.00 tikšanās ar muzikoloģi, žurnālisti, grāmatu autori Daigu Mazvērsīti.

SKRUNDAS PAGASTĀ

Antuļu bibliotēkā novadnieka Jāņa Freiberga seno fotogrāfiju izstāde *Mūsējie* – sadzīviskas ainas no 20. gs. 50. gadiem.

SNĒPELĒ

Muižas pagraba logos oktobrī fotoizstāde *Es eju rudenī lūkoties*. **Kultūras namā** 19.X 19.00 radošā cikla bērniem *Čības kājās, un mammas paliek mājās* nodarbība *Rudentiņš*, pieteikties pa tālr. 27843792. 22.X 13.00 cikla *Radoši, praktiski, interesanti un arī sārtīgi* nodarbība ar Ingu Ezerieti – kā fotogrāfiju pārnest uz koka. Iepriekš pieteikties pa tālr. 27843792.

TURLAVĀ

Bibliotēkā saldenieces Ilonas Lases austie, šūtie darbi un adījumi izstādē *Rokas darba nebijās* un Vladislava Kundziņa fotogrāfijas par Āfriku.

VĀRMĒ

Skolas zālē 30.X 18.00 Maksima Trīvaškeviča izrāde *Latviešu komiķis*, tālr. 29820429.

PĀRDOD

Divistabu **DZĪVOKLI** Kuldīgā. Tāl. 27121474.

Pārdod **METĀLA JUMTUS** un noteksistēmas no ražotāja. Cena: no 6,50 EUR/m². Tāl. 20211377.

Aku, kanalizācijas **GRODUS**. Tāl. 29142702.

SIA Vēvers ražo un piegādā priedes **KOKSNES** produkciju: skaidu briķetes (155 EUR/paleta), šķeldu, mizas, skaidas, klucīšus (60 EUR/1,3 m³ Big Bag). Tāl. 26651831.

SIA AJG plus – sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tāl. 29399939.

MALKU maisos, kravās. Tāl. 26544462.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tāl. 27885688.

Skaldītu lapkoku un skujkoku **MALKU**, kravā no 2 līdz 5 m³. Tāl. 29974786.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumam **MALKU**; skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tāl. 29249578.

Sausu alkšņa **MALKU**. Tāl. 26383529.

Skaldītu un kluču **MALKU** krāmētā veidā, piegādi nodrošina. Tāl. 26632732.

Skaldītu **MALKU** krāmētā veidā, ātra piegāde. Piegāde, sākot ar vienu kubu. Cena: 50 EUR. Tāl. 25607959.

Sausu, skaldītu lapkoku **MALKU** maisos, kravās. Krava – 150 EUR, ātra piegāde. Tāl. 29287258.

Sausu **MALKU**. Tāl. 29254530.

KVIEŠUS, auzas. Tāl. 29560864.

SIENU rulonos. Tāl. 29185228.

Svaigu **CŪKGAĻU** (svilinātu), min. daudzums – 1/4 (20 kg), 2,80 EUR/kg. Bezmaksas piegāde. Tāl. 28890462.

Pārtikas **KARTUPEĻUS** 'Vineta' un 'Dezir' par 0,50 EUR/kg. Piegāde Kuldīgā. Tāl. 26154385.

Zirga **MĒSLUS**, piegāde. Tāl. 29974786.

Koka māju ražotājs SIA Kurland Hus (42103078417) AICINA DARBĀ Aizputes ražotnē:

◆ **GALVENO GRĀMATVEDI**

Nodrošinām ar labiem darba apstākļiem, ir sociālās garantijas, dzīvesvieta pēc nepieciešamības.

Kandidātiem CV lūdzam sūtīt e-pastā: kurlandhus@inbox.lv.

PĒRK

Vēlos iegādāties **NEKUSTAMO ĪPAŠUMU**, arī bez remonta. Iegādāšos uzreiz. Tāl. 24942347.

AUTOMAŠĪNAS. Tāl. 28679476.

Nopirkšu **MOTOCIKLU JAWA** vai **IŽ49**. Interesē arī rezerves daļas un dokumenti. Tāl. 27802708.

MEŽUS, cirsmas, malku. Tāl. 26544462.

Pērku **MEŽUS**, cirsmas, jaunaudzes, izcirstus meža īpašumus, arī mežu īpašumus ar liegumiem. Tāl. 26844259.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tāl. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **AIBI** iepērk gaļas šķirnes krustojuma buļļus, teles eksportam. Liellopus, jaunlopus, teļus, jērus, zirgus kaušanai. Kautsvārā, dzīvsvārā. Paaugstinātas cenas, apjoma piemaksas. Bioloģiem augstākās cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri. Tāl. 20238990.

Briežu **RAGUS**, brauc pakaļ. Tāl. 29886349.

Pērku **RAGUS**. Tāl. 22728888.

SENLAIKU porcelāna un keramikas vāzes, servīzes un dekoratīvus traukus. Tāl. 2995417.

PIRMKARA grāmatas, žurnālus. Tāl. 20323336.

ĀBOLUS sulām, dodam maisus, braucam pakaļ. Tāl. 26284210.

Iepērk **ĀBOLUS**. Nodrošinām ar transportu. Tāl. 28165191.

VAJADZĪGI

SIA **BALTU Forest Group** (42103080727) aicina darbā **BOBKATA** vadītāju. Pieredze obligāta. Alga – no 1200 EUR neto. Pieteikties pa tāl. 28309099 vai info@baltukoks.lv.

SIA **Balza** (41203014061) – **STRĀDNIEKI** kokapstrādē un **ELEKTRIKI** kokapstrādē. Samaksa: no 4 līdz 5 eiro stundā. Tāl. 29235649.

Koka māju ražotājs SIA Kurland Hus (42103078417) AICINA PASTĀVĪGĀ DARBĀ Aizputes ražotnē:

- ◆ namdari,
- ◆ namdara mācekli,
- ◆ galdnieku.

Nodrošinām ar labiem darba apstākļiem, ir sociālās garantijas, dzīvesvieta pēc nepieciešamības. Darba atalgojums: no 900 līdz 2000 EUR mēnesī.

Pretendentiem CV lūdzam sūtīt e-pastā: kurlandhus@inbox.lv. Tāl. 29455712.

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina pieteikties 95. koda kursiem, sākums 18. oktobrī. Sīkāka informācija pa tāl. 29182826, 29491388.

Sertificēta būvfirma ar pieredzi veic **DAŽĀDUS BŪVDARBUS, DOKUMENTĀCIJAS NOFORMĒŠANU**. Tāl. 29705025.

Visu veidu **JUMTA** un **CELTNIECĪBAS** darbi. Tāl. 28254588.

DEMONTĀŽAS darbi, visu veidu **JUMTA** darbi, remonts. Materiālu piegāde. Tāl. 22451975.

Ēku **SILTINĀŠANA** ar bermo vati, aizpildām gaisa spraugas. Tāl. 25624247.

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi: meža inventarizācijas lietu izgatavošana; mežaudzes novērtēšana; cirsmu dokumentācijas sagatavošana; īpašuma robežu, kupicu ierīkošana un atjaunošana; bezmaksas konsultācijas. Tāl. 25731315.

Ātri un lēti ierīkojam **DZĪURBUMUS**. Tāl. 29605105, 28205914.

Tīrām **AKAS**. Tāl. 26018109.

SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **APĀUGUMU** no laukiem un grāvjiem. **PĒRKAM** šķeldošanai zarus, zāģētavu atgriezumus, gatavo šķeldu, skaidu. Tāl. 29150380.

Moderna **ĀBOLU SULU SPIEŠANA** un pasterizēšana Kuldīgā. **MINIMĀLAIS** daudzums – 2 maisi ābolu. Pildīšana maisos ar krāniem: 3l – 2,00 un 5l – 2,60. Graudu iela 3H, tāl. 28466573.

SULU SPIEŠANA ar paku presi, taisām dažādus *mix* jebkurā daudzumā. Sulas ir arī nopērkamas. Padures pagasta *Strujas*. Tāl. 26284210.

PĒRKAM

Augošu koku cirsmas un sortimentus pie ceļa

- Meža īpašniekiem:**
- Veicam bezmaksas konsultācijas;
 - Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsmu iestīgošanā;
 - Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Metsā

Telefoni informācijai: 29150470, 67804343
www.metsaforest.com/lv

Viss par reklāmu **Kurzemniekā!**
Tālrunis 25466688.

PIEMINOT

Atvadu vārdi DAINAI ERNSONEI

1980. gada jūnijs. Kuldīgas 1. vidusskola. Mūsu 11.a klases izlaidums, kad visu ceļu šķērās katram uz savu pusi, tobrīd daudz nedomājot, kad un kur satiksim savus bijušos klasesbiedrus. Taču tu, Daina, tam tā neļāvi notikt, uzņemdamās itin biežu visu kopā sasaukšanu klases salidojumos. Tas noteikti nemaz nebija viegli, taču tu to nepagurdama darījī. Un vienmēr cepi lielo torti. Paralēklase mūs apskauda, bet patiesībā visa atzinība pienācās vienīgi un tikai tev. Bez tevis nebūtu bijis nekā. Paldies, ka mums biji. Tavi bijušie klasesbiedri

Mums pietrūkst vienas dzērves kāst. Mēs piekusušas neapstāsīm un savus spārnus pāri klāsim ikvienai dvēselei.

Bet pietrūkst vienas dzērves kāst, kam gaiša māla krūtīs rūgst. Mums tieši tādas dzērves trūkst.

To tikai pašas dzērves jūt – vēl vienai vajag kāst būt.

No sejas sejā vējš dzen rūgtu lāsi. Mums pietrūkst vienas dzērves kāst ikvienai dvēselei.

/M.Zālīte./

LĪDZJŪTĪBAS

*Viss satīts nu kamolā ciešā,
Kur katrai dienai mezgls siets.
Tā pavediens tinies no dienas dienā,
Līdz mūžības sliekšnis sniegts.*

/M.Jansone./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Kristīnei Pāparigai, vecmāmiņu mūžībā pavadot. Kurzemes rajona tiesas kolektīvs

*Tai tālajā pļavā, kur atmiņas zied,
Tur mani jūs vienmēr satiksiet.*

/I.Rudene./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Ilmāram Rutkovskim, brālī mūžībā pavadot. SIA *Kuldīgas Rumba* kolektīvs

*Ilgu mūžu nodzīvoji,
Daudz darbiņu padarīji, –
Lai nu viegli Zemes māte
Pārkļāj tavu augumiņu.*

/T.dz./

Izsakām dziļu līdzjūtību Ārijai Neilandai, māsu mūžībā pavadot.

Bijušie kolēģi

*Nekad tev darba nebija par daudz,
Tu tajā degi, citus sasildot.
Nu tava uguns aizdegs jaunas audzes,
Kas ziedus noliek, tevi pieminot.*

/J.Jaunsudrabiņš./

Mūsu visdziļākā līdzjūtība DAINAS tuvajiem un mīļajiem, guldot viņu zemes klēpī.

Bijušie kolēģi *Crulīti*

Izsakām līdzjūtību Guntaram Ersonam, no dzīvesbiedres DAINAS atvadoties.

Medību klubs *Kuldīgas ATU*

*Aiz tevis paliek dzīve
Un pasacītais vārds,
Bet atmiņas tik dārgas
Sirds ilgī saglabās.*

/M.Jansone./

Skumjās izsakām līdzjūtību DAINAS ERNSONES piederīgajiem, viņu smilšu kalniņā pavadot. Mežciema pamatskolas pirmsskolas kolektīvs

*Nav kādas balss un soļu blakus,
Un rudens vējš top divkārt ass.*

/K.Apškrūma./

Esam ar tevi, Mārtiņ, lielajās bēdās, māmiņu zaudējot.

Rāte

*No dziesmas es biju paņemts,
par dziesmu man jāpaliek,
sadedziniet reiz mani
un dziesmā izkaisiet –
no dziesmas, kas ir mana zeme,
Dzimentene, ļaudis šie,
jūs paņēmt kādreiz mani,
nu atpakaļ atlieciet.*

/J.Peters./

Vissirsnīgākā līdzjūtība tuviniekiem, mūsu ilggadējo kora dziedātāju DAINU ERNSONI mūžībā pavadot.

Ventavieši un diriģente

*Atstāji mani šai vietā,
Kur bērzi un vītoli plaukst,
Kur pļavas izsmaržo rietā,
Kur gājputni rudenos sauks!*

/R.Urtāne./

Izsakām dziļu līdzjūtību DAINAS ERNSONES mīļajiem tuviniekiem, draugiem, kolēģiem, uz mūžu atvadoties. SIA *Kalnāraji VN* kolektīvs

Vides pārraudzības valsts birojs informē,

ka 2021. gada 7. oktobrī Vides pārraudzības valsts birojs ir izsniedzis atzinumu par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu SIA *MINERĀLI* (reģistrācijas numurs 40203265554) paredzētajai darbībai – smilts-grants un smilts ieguvei atradnē *Renda – 1989. g.* Kuldīgas novada Rendas pagasta nekustamajā īpašumā *Mežkalni*.

Ar ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu un Vides pārraudzības valsts biroja atzinumu var iepazīties Kuldīgas novada pašvaldībā un Valsts vides dienesta Kurzemes reģionālajā vides pārvaldē, kā arī Vides pārraudzības valsts birojā, Rīgā, Rūpniecības ielā 23, tāl. 67321173, un biroja interneta mājaslapā www.vpvb.gov.lv.

VĀRDADIENAS

No 16. līdz 23. oktobrim

16. Daiga (4099), Dinija (160), Dinārs (222)
 17. Gaits (10), Karīna (3939), Gaitis (95)
 18. Rolands (4265), Rolanda (21), Ronalds (946), Erlends (112), Lūkass (519)
 19. Elīna (8535), Drosma (85), Drosmis (6)
 20. Leonīds (2830), Leonīda (120)
 21. Urzula (37), Severīns (19)
 22. Īrisa (148), Iraīda (127), Airisa (103)
 23. Daina (4466), Dainis (5390), Dainida (17)

Populārākie: Elīna un Dainis.

No Elenas par Elīnu

Elīna Ančipānova, bijusī kuldīdzniece, Rīgas pirmsskolas izglītības iestādes *Līdzdiņa* skolotāja:

– Vārdu izdomāja mamma. Gribēja saukt par Elenu, jo tas bija viņas vecmāmiņas vārds un mammai viņa bija ļoti mīla. Bet, kad piedzimu, 1994. gadā tāda vārda kalendārā nebija, tādēļ tētis negribēja, lai to liek. Tad nu mamma piemeklēja līdzīgu un nosauca mani par Elīnu. Interesanti, ka jau 1995. gadā vārds Elena kalendārā tika ierakstīts. Mamma draudzene, kura zina šo stāstu, vēl joprojām mani sauc par Elenīti. Man vārds ļoti patīk – nekad neesmu vēlējusies citu. Vienīgi interesants fakts: kad gāju pamatskolā, klasē mācījies kopā vēl ar trīs Elīnām, jo tad šis vārds laikam bija diezgan populārs. Iesauka man tikai viena – tuvākie cilvēki citreiz sauc par Elinčiku.

LAIKA ZIŅAS

Siltums un nokrišņi – tuvu normām

Ir kļuvis vēsāk, salīdzinot ar mēneša sākumu, tomēr gaisa temperatūra īpaši Kurzemē vēl ir virs klimatiskās normas. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs izvērtījis pēdējo gadu novērojumus un šonedēļ paziņojis jaunās normas.

Klimatiskie standarti ir meteoroloģisko parametru vidējā vērtība, kas aprēķināta pēdējā trīsdesmitgadē. Straujo pārmaiņu dēļ Pasaules Meteoroloģijas organizācija 2016. gadā izlēma, ka turpmāk šīs normas jāatjauno ik pēc desmit gadiem, lai tās atbilstu mūsdienu klimatam. Kā skaidro LTV laika ziņu komentētājs Toms Bricis, viens no svarīgākajiem iemesliem ir tas, ka 30 gados nomainās viena paaudze, kas pie zināmiem laika apstākļiem un to svārstībām pieradusi. Līdz šim spēkā bija norma, kas aprēķināta no 1981. līdz 2010. gadam. Ir nodzīvota vēl viena desmitgade, tātad jaunā norma būs 1991.–2020. gada vidējie meteoroloģiskie rādītāji. To nevajagot uztvert kā absolūtu patiesību, kādiem laika apstākļiem jābūt. Jebkura novirze nav nekas nenormāls, jo norma ir tikai vidējais rādītājs – iepriekš bijis gan liels karstums, gan pārāk liels sals, sausums, pārmērīgi daudz nokrišņu un

ziemas, kad sniega nav. Tā būs arī turpmāk, un klimatiskās normas palīdzēs vērot izmaiņu virzību.

Gaisa temperatūra paaugstinājusies vidēji par 0,4 grādiem gadā: iepriekš norma bija +6,4, tagad būs +6,8 grādi. Visi mēneši nav vienlīdz sasīlušies – ievērojami siltāka kļuvusi ziema: decembris, janvāris, februāris. Bet no gada kopējās sasīšanas tendences izlec oktobris – pēdējā trīsdesmitgadē tas kļuvis par 0,1 grādu vēsāks. Meteorologi nav secinājuši, kāpēc šajā mēnesī tā noticis. Vēl interesanta iezīme ir nokrišņu daudzums. Pēc klimata pārmaiņu scenārija tiem vajadzētu būt vairāk, taču pie mums pēdējos gados kļuvis sausāk, un norma no 692,3 mm samazināta līdz 684,6 mm. Tas gan ir minimāls samazinājums.

Oktobra otrā dekāde būs līdzīga iepriekšējai, bet līdz ar jauno ciklonu Latviju sasniegusi aukstā atmosfēras fronte. Gaidāms lietus, pastiprināsies vējš no rietumiem. Brīvdienas sāksies vējainas, bet svētdienas pievakare jau būs mierīgāka, vējam brīžiem pūšot no dienvidiem. Kļūs nedaudz vēsāk: dienā līdz +13, naktī līdz +2. Arī nākamnedēļ gaidāms lietus, taču atkal kļūs siltāk.

Daina Tāfelberga

KURZEMES
RADIO
ir tur, kur esi Tu!

Ieva Dzene
"Dzenies uz mājām"
darba dienās 16:00 - 18:00

BALTU KOKS
PĒRK MEŽUS,
CIRSMAS, APAĻKOKUS

20080040 www.baltukoks.lv

SIA «Krauzers»
PĒRK
ZARUS šķeldošanai
un
mežā pie ceļa visu veidu
APAĻKOKUS

Tālrunis 29246459
realizacija@krauzers.lv

www.kurzemnieks.lv

DĀRZĀ

DARBI NO 15. LĪDZ 22. OKTOBRIM

Ārija Rudlapa

15. oktobris. Stādīšanai un ražas vākšanai nelabvēlīga diena. Apstrādā augsni. Novāc nevieta augošu augus, iztīra siltumnīcas.

16., 17. oktobris. Ziedu dienas. Norok dālijas, gladiolas un citu vasaras puķu sīpolus un gumus. Apgriez noziedējušās ziemcietas.

18.–20. oktobris. Lapu dienas. Novāc lapas no zāliena. Stāda kokus un krūmus. Laista telpaugus; ja lietus nav bijis, tad arī rododendrus, dekoratīvos skujukokus, bukšus un citus mūžzaļos augus. Siltumnīcā zaļmēslojumam sēj rudzus.

21., 22. oktobris. Augļu dienas. Novāc vēl dārzā palikušos vēlos augļus. Iestāda augļu kokus un ogulājus. Griež upenu un jāņogu dzinumus spraudņiem. Tiem gan nāksies gaidīt pavasari, ierušinātiem mitrā grantī, visdrošāk pagrabā vai citā vēsā telpā. Skābē kāpostus, spiež sulu, kaltē augļus.

PĀRBAUDI VĒNAS KULDĪGĀ

5. NOVEMBRĪ

KULDĪGAS SLIMNĪCĀ, AIZPUTES IELĀ 22 KONSULTĒS UN PIEŅEMS PACIENTUS FLEBOLOGS:

VESELĪBAS CENTRS 4

Dr. INTS ŪDRIS
"Veselības centrs 4" filiāles
"Baltijas Vēnu klīnika" asinsvadu ķirurgs,
flebologs. Klīnikas vadošais speciālists.
RAKUS asinsvadu ķirurgs.

www.vc4.lv

CENAS:

Flebologa
konsultācija
+ kāju vēnu
DUPLEX
sonogrāfija - 40 EUR

Pieraksts pa tālr.: 27 866 655

darba dienās
9:00-17:00

VIKA SIA «Vika Wood»
kokzāģētava PĒRK
egles un priedes zāģbaļkus.

Sīkāka informācija pa tālruni 26443376.
Papildu informācija www.vikawood.lv.